

Naša anketa**Akú perspektívu má Slovenský zväz protifašistických bojovníkov?****Ján Kochan, predseda ZO SZPB gen. Viesta, Revúca:** – Také poslanie a ciele, aké má SZPB, nemá ani jedna politická strana. Aby sa uplatňovali v spoločnosti, SZPB musí zostať zachovaný. Vidno to nakoniec aj na jeho početnosti.

Musíme rátať s tým, že ak by sa „nedajbože“ dostali k moci Sulíkovi či Matovičovi, (Kotlebovci?), mali by sme určité problémy (finančné), možnože aj právne, ale s tým by sme sa popasovali. SZPB musí mať perspektívu a musí byť zachovaný.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – SZPB má dôležité historické postavenie v spoločnosti. Je nositeľom odkazu našich otcov a dedov, ktorí sa postavili so zbraňou v ruke proti fašistickej totalite.

Je to významný medzník v našich novodobých dejinách. Preto je náš Zväz povinný chrániť historickú pravdu a pokračovať v boji proti narastajúcemu fašizmu všetkými dostupnými prostriedkami. Musí odovzdávať a vysvetľovať mladej generácii čo bola druhá svetová vojna a čo ľudstvu spôsobila, aby sa mladí ľudia vedeli zorientovať v dnešnej zložitej dobe. Najsmutnejšie je, že súčasnosti často nerozumejú ani dospelí, pretože sú tiež vystavení populistickým trendom a dezinformáciám.

Anton Turčan, predseda ZO SZPB, Lehota pod Vtáčnikom: – Ak budeme súhlasiť s tým, že na oslavách SNP sa bude prezentovať americká letka, po našich cestách americké konvoje a nie tí, čo nás skutočne oslobodili, ak budeme mať na vstupenke „WILLKOMMEN“ a nie „SPASIBO“, tak mám pochybnosti o správnosti smerovania SZPB.**Karol Glamoš, predseda ZO SZPB, Trenčianske Teplice:** – Ak sa na perspektívu pozrieme pravdivo, potom si treba uvedomiť, že ak je priamych účastníkov odboja stále menej a odchádzajú aj najbližší pozostalí po priamych účastníkoch, obmedzuje sa tým okruh ľudí, ktorí majú eminentný záujem na zachovaní Zväzu. Sympatizanti sú najmä ľudia vyššieho veku a mladí neprejavujú potrebný záujem o prácu v SZPB. Je nutné hľadať nové formy práce, ktoré by zaujali aj mladších. O dobré skúsenosti pri získavaní mladších členov sa treba podeliť, napríklad prostredníctvom „Bojovníka“.**Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava:** – SZPB podľa mňa nemá ružovú perspektívu. Priami účastníci nás natrvalo opúšťajú. My, synovia a vnuci, držíme štafetu protifašistického národnoslobodzovacieho zápasu podľa možnosti.

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička**Ihrisko, či bojové pole?****Tisíce japonských pušiek a mečov z druhej svetovej vojny objavili pod ihriskom jednej zo základných škôl v japonskom Tokiu. 1 400 palných zbraní, 1 200 mečov, 8 tréningových granátov a vyše 300 kusov munície našli robotníci v hĺbke takmer dva metre.**

Zatiaľ nie je jasné, kto si na mieste súčasnej základnej školy vytvoril v časoch vojny skladisko arzenálu pre niekdajšie cisárske vojsko. Isté však je, že táto základná škola bola chtiac-nechtiac po zuby ozbrojená bez toho, že by o tom mal ktokoľvek poňatie. Podľa ministerstva obrany, našťastie, skladisko pre deti nepredstavovalo žiadne nebezpečenstvo.

A. Mikundová, zdroj: stripes.com

Na obete nacizmu a fašizmu nesmieme zabudnúť**Nezabúdajme na tých, ktorí položili svoje životy v boji proti nemeckému nacizmu a nedovoľme znevažovanie týchto obetí. Odkázali najvyšší ústavní činitelia, ale aj priami účastníci Slovenského národného povstania z osláv 74. výročia SNP v Banskej Bystrici.**

Prezident SR Andrej Kiska označil Povstanie za prelomovú udalosť v našich dejinách, ktorá „spája osobné príbehy nesmiernej odvahy, ochoty znášať útrapy a odhodlania bojovať za správnu vec.“

Približne dve desiatky priamych

účastníkov protifašistického odboja, všetci najvyšší ústavní činitelia, zahraniční diplomati a návštevníci z celého Slovenska si v areáli Múzea SNP pripomenuli časy, keď sa náš národ so zbraňou vzoprel nemeckým nacistom, ako aj ich domácim prisluhovačom.

Rečníci pri tom upozornili aj na rast podpory extrémizmu v súčasnej spoločnosti a na snahu niektorých spochybňovať a prekrúcať výsledky SNP.

„Urážajú vás ľudia, ktorí nevedia, čo bolo v roku 1944. Chcú prehodnocovať dejiny, ale to im nikdy nedovoľme. Budeme brániť slobody, ktoré ste pre nás vybojovali... Vždy si budeme brániť svoje tradície, kultúru

(Pokračovanie na str. 3 a 11)

**Nemeckí historici o „vítazstve“ Wehrmachtu pri Prochorovke
Čo to je? Šialenstvo?****Nemci uznávajú, že Kurskú bitku prehrali, ale že je s ňou spojených veľa výmyslov a legiend.**

Hoci sa nemeckým vojskám nepodarilo dobyť osadu Prochorovka, straty Červenej armády tu boli veľmi citlivé, vyhlásil pre Deutsche Welle vojenský historik Karl-Heinz Frieser. „V bitke pri Prochorovke utrpeli sovietske vojská katastrofálnu porážku,“ vyhlasuje historik Matthias Uhl. „Lenže ich velenie oznámilo výsledok zrážky ako vítazstvo a tak to ohlásilo do Moskvy. Pri konečnom vítazstve Červenej armády v Kurskej bitke to potom vyzeralo dostatočne pravdepodobne,“ dodal.

Historik Roman Teppel nesúhlasí s tvrdeniami, že Nemci prehrali Kurskú bitku kvôli predčasnému rozkazu Hitlera zastaviť útok na severnom úseku a presunúť

niektoré tankové útvary z Kurska na Sicíliu, kde sa vysadili britské a americké vojská.

Teppel vysvetlil, že taký mýtus sa už od začiatku objavil v pamätiach Ericha von Mansteina. „Toto všetko je len legenda. Útok 9. armády na severnom úseku Kurského oblúku bol odrazený už 10. júla,“ povedal. „Lenže Hitler vydal rozkaz o zastavení útoku na severe Kurska nie kvôli vysadeniu sa spojencov na Sicílii, ale kvôli začiatku útoku sovietskych vojsk pod Orlom 12. 7. 2018,“ povedal.

Teppel tiež nesúhlasí s tým, že straty Nemecka v operácii Citadela by neboli také ťažké, ak by v lete 1943 neprešlo na východnom fronte do útoku, ale zostalo na obranných pozíciách. „V roku 1943 nemecká strana jednoducho nemala možnosť zostať v obrane a zachovávať si sily, pretože Červená armáda by aj tak prešla do útoku, čiže ťažkým bojom s nie menšími stratami by sa nedalo vyhnúť,“ dodal Teppel.

Podľa vz.ru, 23. 8. 2018

Viete, že...?**2. augusta 2017 bol v USA prijatý zákon o zadržiavaní agresie Ruska? A viete, že jednou z orga-****nizácií, ktorá z toho dostáva peniaze je OBSE?**

Čiže OBSE dostáva peniaze z protiruského zákona na protiruskú prácu. Boh nech ochraňuje tých, ktorí

nevidia, že čosi tu je naozaj choré. Osobitne vtedy, ak sa tvárimo, že veríme napr. tomu, aká je OBSE na Ukrajine objektívna.

- r -

Na zamyslenie:**Len ten, kto pozná naše dejiny a našu literatúru, môže pochopiť život nášho národa!**

Zaslúžilý umelec a kamelot povstaleckých novín v časoch SNP Juraj Sarvaš

Nemecký minister o zámere prehodnotiť vzťah s USA

Minister zahraničia SRN Heiko Maas vyhlásil, že predstaví novú stratégiu Nemecka voči USA.

Na jej presadenie je politik rozhodnutý využiť „Rok Nemecka v USA“, ktorý sa začína 3. októbra. „Už dávno nastal čas prehodnotiť transatlantické partnerstvo: triezvo, kriticky a dokonca aj sebakriticky,“ povedal minister 25. augusta v Berlíne.

V článku, ktorý už predtým uverejnil v novinách Handelsblatt, Maas poznamenal, že USA a Európa sa

v priebehu mnohých rokov od seba vzdávajú a jednota názorov a hodnôt sa postupne blíži k nule. Minister vyhlásil, že proces normalizácie vzťahov s Východom sa začal už do prezidentstva Donalda Trumpa a postavil sa proti stratégii, ktorá predpokladá očakávanie zmeny moci v Spojených štátoch.

Za základ nových vzájomných vzťahov s Washingtonom Maas na-

vrhol ideu vyváženého partnerstva a hlavným cieľom nemeckej zahraničnej politiky nazval vytvorenie silnej a nezávislej Európy. A poznamenal, že tam, kde záujmy USA prekračujú červenú líniu, treba im postaviť protiváhu. – r –

Európa začína nastolovať USA podmienky

Európa musí prevziať zodpovednosť za svoju bezpečnosť, čo znamená, zodpovednosť za svoju suverenitu. Takéto vyhlásenia zaznali prakticky naraz z Paríža a aj z Berlína. Povedané inak, dva kľúčové štáty EÚ chcú zmeniť vzťah Európy so Spojenými štátmi.

Čo znamená signál, vyjadrený pred svojimi veľvyslancami Emmanuelom Macronom a Heiko Maasom? To, že „Európa nemôže zverovať svoju bezpečnosť len Spojeným štátom. Dnes musíme prevziať zodpovednosť a zaručiť si bezpečnosť, čo sa stalo suverenitou Európy,“ povedal Macron a vyjadril

nevyhnutnosť dať nový impulz rozvoju projektu nemeckej obrany. Dodal pri tom, že v diskusiách o vojenskej spolupráci musí byť prítomné Rusko (po pokroku v situácii na Ukrajine) a Turecko. „Strategické partnerstvo s Ruskom a Tureckom, pretože tieto dve mocnosti sú dôležité pre našu kolektívnu bezpečnosť, musíme ich pripevniť k Európe.“

Rozdiel v tóne Paríža a Berlína nie je náhodný. Francúzsko je atómová mocnosť a člen BR OSN, Nemecko je síce hospodársky silné, no Anglosasmi okupované. Vz.ru z 27. 8. 2018 (výňatok)

Rusko vyslalo USA „vážny signál“

Rusko nebude rozmiestňovať zbrane v kozme ako prvé, USA nesmú ignorovať tento dôležitý signál, vyhlásil námest-

ník ministra zahraničia Sergej Rjabkov.

„Bez ohľadu, na veľkú zostavu tých, ktorí sa stotožňujú s tým-

to prístupom, nebudeme prví, kto umiestni zbrane v kozme. Toto je dôležitý signál. Myslím si, že nemôže byť odignorovaný, vrátane Washingtonom,“ uvádza Rjabkove slová Interfax. – r –

Mier v Afganistane? Kým trvá okupácia – nebude, tvrdí Taliban

Mier v Afganistane nebude dovtedy, kým bude v krajine pokračovať zahraničná „okupácia“. Vyhlásil to vodca radikálneho hnutia Taliban Hajbatulláh Áchundzáda v posolstve zverejnenom v súvislosti s moslimským sviatkom íd al-adhá (4 dni od 21. 8.).

Vodca Talibanu zopakoval pozíciu hnutia, podľa ktorej sa 17 rokov trvajúca vojna v Afganistane môže skončiť len prostredníctvom priamych rokovaní so Spojenými štátmi. Taliban podľa neho zostáva zviazaný „islamským cieľom“, suverenite Afganistanu a ukončeniu vojny. – r –

Rusko môže ukázať vycerené zuby

Ozbrojené sily Ruska sú pripravené ukázať na Golanských výšniach svoju silu, ak sa ktorýkoľvek štát pokúsi prekaziť nastolenie poriadku v regióne, píše Die Welt.

Dopisovateľ nemeckej televízie Christoph Wanner tvrdí, že Rusko na Golanských výšniach balansuje me-

dzi záujmami Izraela a Iránu. „Ruskí vojaci nesmú dopustiť konfrontáciu medzi ľútymi nepriateľmi Iránom

a Izraelom,“ tvrdí dopisovateľ. Rusko má s oboma stranami partnerské vzťahy. Prítomnosť ruskej armády, ako aj obnovenie misie OSN na väčšej časti územia Golanských výšin anektovaných Izraelom, rozvíja obavy Izraela v svoju bezpečnosť. – r –

Fico: ...kto sa ospravedlní Robertovi Kaliňákovi...

Pri otázkach okolo povolebnej spolupráce s inými stranami (Fico) konkrétny byť nechcel.

„Vy stále máte problém s nejakým Kotlebom. Mňa teraz zaujíma Smer-SD, jeho postavenie a percentá. Ak je tu extrémizmus, tak poďme stranu zrušiť. Nie som

najvyšší súd ani ústavný súd. My sme zaujali svoj postoj k slovenskému štátu, nemusím vysvetľovať ani môj postoj k SNP, k fašizmu, Tisovi a ani k holokaustu.

Som ten posledný, čo by tu mal niečo podobné vysvetľovať. Moje hodnoty sú v tomto smere nemenné a budem sa podľa toho aj správať. No na čo tu robiť nejaké prázdne výkriky?“ pýtal sa.

HSP, 20. 8. 2018 (výňatok)

Ukrajinec šokuje o katastrofe MH-17

Ukrajinský politológ Vladimír Kornilov odhalil v internete zaujímavú správu holandského poslanca Pietera Omtzita, ktorá bola v sociálnej sieti uverejnená už okolo 20. januára. Západné médiá si ju nechceli všimnúť alebo aj im ušla.

Poslanec ju písal priamo v sále, v ktorej sa hovorilo o priebehu vyšetrovania katastrofy Boeing-777 vo vzdušnom priestore Ukrajiny nad Donbasom.

Supervizor tajnej služby potvrdzuje, že len Ukrajina mala 17. júla fungujúce systémy „Buk“ na východe Ukrajiny. Toto sú oficiálne výsledky vyšetrovania!

Šéf špeciálnej komisie Harm Brouwer, ktorý sleduje špeciálne služby a obranu, vystupoval v holandskom parlamente 22. januára. Poslancom poskytol údaje ko-

misie, podľa ktorých v deň likvidácie Boeingu okrem ukrajinských Bukov jednoducho nebolo nikoho, kto by mal možnosť zostreliť civilné lietadlo.

Expert správu rozšíril cez Twitter a priložil k nej fotografiu štandardnej stránky odpočtu, z ktorej vyplýva, že holandské médiá oznámili svoju pripravenosť súdiť sa s vlastnou vládou, aby získali prístup ku kompletným materiálom z vyšetrovania.

Najzaujímavejšie na prípade je, že od momentu, ako holandský poslanec údaje sprístupnil, pre verejnosť sa stratili. Ukrajinský občan až teraz narazil na správu holandského poslanca, v ktorej ten hovorí o šokujúcich výsledkoch špeciálnej komisie.

Podľa top-feed.ru, 20. 8. 2018

Čo píšú iní

■ Chcete začať vojnu s Rusmi? Ste blázni?

Koncom augusta prišiel do Ruska hudobník Roger Waters, ktorý je jedným zo zakladateľov skupiny Pink Floyd. Pred koncertom poskytol legendárny rockový hudobník rozhovor ruskému portálu iz.ru.

Zdôraznil v ňom, že udalosti súčasnej doby vo forme sankcií, ktoré boli zavedené kvôli kauze Skripalových, a provokáciám v Sýrii, nemôžu skomplikovať život v Rusku.

„(...) Útok na Skripalových je nezmysel. To by malo byť jasné aj človeku s polovičným mozgom. Ale možno práve preto mnohí tomuto nezmyslu veria! Rád by som celému svetu niečo oznámil – Chcete začať vojnu s Rusmi? Ste blázni? Viete vôbec, s kým máte tú česť? Rusi vás oslobodili od fašistov za cenu života 20 miliónov svojich občanov! A vy s nimi chcete bojovať? Čo zlého vám urobili? O čom vlastne vôbec hovoríte?“... Výňatok z HSP a Sputniku

■ August videný z druhej strany...

Podľa údajov Vladimíra Belousa, profesora z akadémie vojenských vied, generálmajora vo výslužbe, USA v rokoch 1960–1970 zhromaždili v Európe silnú skupinu taktických atómových zbraní, ktoré mali asi 7 000 hlavíc.

Iba armáda Nemecka (Bundeswehr) mala okolo 500 tisíc ľudí. Od samotného počiatku bol Bundeswehr v plnej miere integrovaný do vojenskej štruktúry NATO a bol podriadený spoločnému veleniu aliancie. V ZSSR bol Bundeswehr nazývaný „armádou pomsty“, pretože sa na jeho vytvorení aktívne podieľali bývalí Hitlerovi generáli. Napríklad v roku 1957 v ňom slúžilo vyše 10 tisíc dôstojníkov, 44 generálov a admirálov, ktorí bojovali v nacistických jednotkách. Protiproud.cz, 23. 8. 2017 (výňatok)

■ Chmelár po Kiskovom prejave...

Podľa Eduarda Chmelára, Kiska rovnako ako počas normalizácie ani dnes nechápe pointu doby. Počas uplynulého storočia nás vždy zradili, napadli a okupovali naši najväčší spojenci.

„Sovietska okupácia z roku 1968 odhalila skutočný stav suverenity našej vlasti rovnako ako nacistická okupácia z roku 1944. Západní spojenci, s ktorými sme mali silnejšie spojenecké zmluvy ako dnes v NATO, nás v Mníchove na jeseň 1938 zradili a podhodili Hitlerovi bez mihnutia oka.“ HSP, 22. 8. 2018 (výňatok)

■ Tajný bunker nacistov pri Petrohrade

Unikátne nálezy z doby Veľkej vlasteneckej vojny objavili účastníci pátracej expedície, ktorá teraz prebieha na ostrove Veľký Tjuters pri Petrohrade.

Podarilo sa tu nájsť bunker nemeckého velenia a tiež vykopat protiletadlovú batériu, ktorá bola celá zasypaná pieskom. Podľa slov vedúceho expedície Gogland Artoma Chutorovského je toto opevnenie náhradným miestom, odkiaľ veliteľ riadil obranu ostrova pri útokoch sovietskeho letectva alebo delostreleckých ostreľovaniach z lodí Baltického loďstva.

Bunker je dobre zachovaný, ale vyniesli z neho tony odpadkov, piesku a kameňov. Potom sa im ukázali nápisy v nemčine. Dokonca objavili aj dátum: marec 1944.

Bližšie sa však členovia nedostali, pretože to bola pasca. Pod kanónom im Nemci nechali celú hromadu munície. Na pomoc dorazili vojenski pyrotechnici. HSP, 21. 8. 2018, Sputnik (krátené)

■ Našli sa stovky zabitých sovietskych vojakov

Nedaleko mesta Staraja Russa v Novgorodskej oblasti našli účastníci vyhladávacjej skupiny „Dolina“ masový hrob sovietskych vojnových zajatcov. Okupanti ich postrelili počas 2. sv. vojny.

„Pohrebisko je v dedine Muravjevo. Podľa predbežných údajov sa tu v rokoch 1941–1944 nachádzal tábor sovietskych vojnových zajatcov. Žiadne iné bližšie údaje zatiaľ neexistujú,“ cituje Interfax veliteľa vyhladávacieho oddielu „Medved“ Igora Tuma. Medzi pozostatkami sa našlo pár medailónov a osobné veci černoarmejcov, vďaka čomu sa podarilo odhaliť niekoľko osudov doposiaľ nezvestných vojakov.

Presný počet nájdených vojakov neprezradil, uviedol len, že ide približne o päť stovák. „Okupanti ich tu pravdepodobne zbesne dorážali pred ústupom. Podľa charakteru zranení boli mnohí kruto vraždení,“ poznamenal Tuma. Podľa vz.ru, 20. 8. 2018

■ A. Fursov: Kedy príde posledný deň Európy?

V tejto súvislosti si spomínam na vetu W. Churchilla z roku 1940, že Veľká Británia nebojuje proti Hitlerovi, a dokonca ani proti národnému socializmu, ale proti nemeckému duchu, duchu Schillerovmu, aby sa už nikdy neobrodil.

(Pokračovanie na str. 4)

Na obeť nacizmu a fašizmu nesmieme zabudnúť

(Dokončenie zo str. 1)

a hodnoty a nedovolíme nikomu, aby našu históriu pošliapal tak, ako sa o to pokúsil fašistický režim,“ uviedol v príhovore predseda vlády Peter Pellegrini.

Predsedovi NR SR Andrejovi Dankovi sa dostalo silného potlesku pri spomienke na tých, ktorí sa významnou mierou zaslúžili o prípravu a úspešný priebeh Povstania, keď povedal: „Pripomínajme si mená, ktoré sa dnes mnohí boja vyslovovať. Nezabudnime na Gustáva Husáka, na Goliana, Viesta, Novomeského, Karvaša, Zaťka, Šmidkeho, Šrobára, Letricha...“

„Keď sa dnes zamýšľame nad tým, z čoho povstanci čerpali silu na otvorený boj, „môžeme povedať, že to bola túžba po voľnosti od nacistického a fašistického jarma, ale i veľká nenávisť za zločiny a zverstvá spôsobené na bojiskách druhej svetovej voj-

ny voči bezbranným...“ povedal v úvode príhovoru predseda SZPB Pavol Sečkář. Zdôraznil, že to bolo v prvom rade „ozbrojené povstanie proti okupácii nemeckými jednotkami“. Podtrhol pri tom, že „povstaleckí vojaci povstali proti okupácii Slovenka nacistickým Nemcom, pretože nemohli konať inak. Nakazovala im to ich vojenská česť, brániť domovinu!“ „Nesklonili sa pred nepriateľom a preto sú v našich očiach armádou hrdinov.“

Pavol Sečkář sa nevyhol ani jednoznačnému pomenovaniu agresora „nacistického Nemca“. Žiaľ, nedá sa to povedať o iných, ktorí sa pravdivému pomenovaniu vyhýbajú a rôzne ho obchádzajú, až to vzbudzuje podozrenie na neúprimnosť.

Predseda SZPB sa pri tejto príležitosti obrátil na obecné a mestské samosprávy, aby ve-

novali pozornosť starostlivosti o pamätné miesta, miesta vražd antifašistov, hroby a cintoríny padlých povstaleckých vojakov

a partizánov, obetí fašistických represálií.

V mene SZPB sa poďakoval všetkým za to, že „pri príležitos-

ti 74. výročia SNP prišli vzdať hold slávy padlým a česť žijúcim povstaleckým bojovníkom.“

Vladimír Dobrovič

Napísali nám

Ad: Patrí im čestné miesto

Po prečítaní článku v *Bojovníkovi* č. 14 pod uvedeným názvom sa mi začal dvíhať tlak. Vojenský cintorín vojakov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR v Liptovskom Mikuláši má byť miestom, kde sa na jednu úroveň stavajú bojovníci proti fašizmu z obdobia 2. svetovej vojny, SNP a novodobí misijní veteráni OS SR. A odhalenie pomníka týmto „hrdinom“ má tento nezmysel zlegalizovať.

Podľa môjho názoru a myslím si, že v radoch SZPB je väčšinový, sú novodobí misionári žoldnieri v službách USA a ich spojencov v zločineckom pakte NATO a chodia hasiť to, čo USA svojou agresívnou politikou vo svete spôsobili.

Ak cítia členovia novodobých misií potrebu organizovať sa a hrať sa na hrdinov, je to ich vec. Ale neviem prečo, by sa na tom mal podieľať náš zväz. Brigádnym generálom Ján Il'janovský tým, že ich postavil na jednu úroveň s bojovníkmi proti fašizmu, so slovami „že právom patria medzi nás“, buď nevie o čom hovorí, alebo zavádza a dehonestuje pamiatku tisícov bojovníkov proti fašizmu. Môj otec, priamy účastník SNP, sa pri týchto slovách určite obracia v hrobe.

Aby bolo jasné, nie som proti armáde SR, je potrebná a užitočná..., ale som zásadne proti účasti našich vojakov v misiách, v záujme agresívnej politiky USA a NATO.

Július Feješ, dlhoročný člen SZPB Detva (krátené)

Mesto Banská Bystrica odpovedalo predsedovi SRS

Predseda SRS Ján Čarnogurský dostal z Banskej Bystrice odpoveď na svoj návrh, zaslaný primátorovi B. Bystrice a predsedovi BBSK, aby mesto B. Bystrica postavilo pomník sovietskemu maršalovi Ivanovi S. Konevovi. Podľa odpovede – s nečitateľným podpisom – návrh postúpili mestským odborným komisiám a príslušným odborným inštitúciám. O stanoviskách odborných komisií bude vraj predseda SRS informovaný.

Text odpovede (presný opis):

„Listom zo dňa 8. júna 2018 ste oslovil mesto Banská Bystrica a Banskobystrický samosprávny kraj s návrhom na postavenie pomníka maršalovi Konevovi na území mesta Banská Bystrica.“

V posledných desaťročiach sa na Slovensku výraznejšie sústreďuje pozornosť na historické súradnice, mestá mapujú svoje dejiny. Výnimkou nie je ani mesto Banská Bystrica. Pomníky, pamätníky či pamätné tabule sa osádzajú ako spomienky na osobnosti či udalosti. Vzbudzujú všeobecnú úctu k popredným osobnostiam a významným udalostiam. Neustále prichádza k novým podnetom, informáciám a požiadavkám.

V súvislosti s Vaším návrhom sme požiadali o stanovisko mestské odborné komisie i príslušné odborné inštitúcie. Zároveň dovoľte pripomenúť, že návrh, realizácia a umiestnenie výtvarných diel vyžaduje čas i adekvátne finančné prostriedky.

O stanoviskách odborných komisií Vás budeme informovať.

Ďakujeme za Váš podnet.

S pozdravom...“ (nečitateľný podpis)

Podľa srspol.sk, 20. 8. 2018

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Svetová i spoločenská klíma nám nie je príliš naklonená. Sú politici, ktorým priamo ležíme v žalúdku. Najradšej by sa nás zbavili, aby mohli mladú generáciu totálne ovládnuť a prekrútiť dejiny. Nechápem našich politikov, ktorí sa pchajú do zadku potomkom tých, čo rozpúťali dve svetové vojny, kolonizovali krajiny, organizujú migračnú krízu a aj v Mníchove nás zradili.

Média o tom zázračne a cieľavedome mlčia, alebo fakty majstrovsky prekrucujú.

Kamil Krištofik, podpredseda ObV SZPB, Nové Mesto nad Váhom:

– SZPB má perspektívu. Záleží však na nás, členoch a funkcionároch, ako dokážeme získať mladých ľudí, omladiť členskú základňu a funkcionársky aktív, aby mal po nás kto prebrať a niest' štafetu protiFA a protiNA boja tak, ako sme ju prebrali a nesieme my po otcoch a dedoch. Zároveň je treba hľadať nové formy a metódy práce a postaviť sa proti čoraz sofistikovanejšiemu pôsobeniu extrémistických síl na spoločnosť a hlavne na mládež. Perspektívu nám nezabezpečí žiadny zákon, ani Zák. 487/2013..., ale naša každodenná práca v boji proti extrémizmu a jeho prejavom.

Branislav Pepich, predseda ZO SZPB Gejzu Belianskeho, Kolačno:

– SZPB má perspektívu do času, keď my, členovia, budeme presadzovať medzi verejnosťou, mladými ľuďmi, antifašistické myšlienky, myšlienky humánnosti a mieru. Záleží na každom členovi, ako sa k tomu postaví vo svojom okolí, či ako občan, či ako funkcionár.

Sme v dobe tlaku na hodnoty a nesmieme zabudnúť, že mier sa musel vybojovať a nedostali sme ho zadarmo. Určite sme vzácna organizácia, ktorá má tieto myšlienky vo svojich stanovách a jedine my, členovia, aktívni členovia, musíme byť vlajkonosičmi týchto hodnôt, mieru a antifašizmu. Vtedy SZPB bude mať perspektívu aj do budúcnosti.

Jozef Pupala, predseda ZO SZPB arm. gen. L. Svobodu, Čierny Potok:

– Akú perspektívu má SZPB? Pesimista by povedal, že nijakú. Vzhľadom na to, že som optimista, tak si myslím, že SZPB má svoje opodstatnenie aj v budúcnosti. Musíme sa však reálne pozrieť na náš stav. Nepomôže nám „lamentovať“, ani tvrdiť, že naše možnosti sú vyčerpané“. To skôr poniektorí z nás sú vyčerpaní, protifašisticky vyhorení. Nemôžeme ostať v kanceláriách a konštatovať, že treba ísť medzi mladých! Mali by sme si urobiť analýzu, koľko máme členov z radov potomkov priamych účastníkov protifašistického odboja, koľkí sú členovia našej organizácie manželia, deti... funkcionárov SZPB a hneď by sme mali svoje zrkadlo! Mali by sme v stanovách zakotviť mládežnícke skupiny do 18 rokov. Tí, ktorí chodia do škôl, internátov, na besedy, tí vedia, aká časť mládeže je proti fašizmu a tej by sme sa nemali „vzdať!“ Česko by nám mohlo byť príkladom. V ostatných rokoch majú nárast mladých členov. V nich je aj naša perspektíva.

Mikuláš Krascenics, predseda ZO SZPB Bojnice:

– SZPB je organizácia, ktorej členovia bojujú proti ideám fašizmu a neonacizmu. Starajú sa o zachovanie histórie bojov za oslobodenie od fašizmu, o vojenské hroby a pamätníky padlých, za lepší život. Formou prednášok sa snažia preniesť tieto myšlienky do radov mladých. Táto činnosť, ako i ostatná sa robí s láskou a bez finančných dotácií. Finančné dotácie na činnosť ZO SZPB sú získavané od miestnych samospráv a sponzorov. Na ďalšiu existenciu SZPB a najmä základných organizácií, je potrebná väčšia finančná dotácia od štátu, ako i od kompetentných. Lebo ako sa hovorí, „bez peňazí a pochopenia, život je len živorenie“.

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Len my rozhodneme, či sa extrémisti dostanú k moci!

Každý, kto sa v sobotu 18. 8. 2018 ocitol na spomienkovom stretnutí pri príležitosti 74. výročia SNP v Pohronskom Bukovci, dozvedel sa veľa podrobností nielen o tu zajatých generáloch J. Golianovi a R. Viestovi, ale aj o obrovskom prínose práve tejto obce k existencii súčasného sviatku Výročie SNP, ktorý si pripomínáme už 25 rokov.

Málo známu skutočnosť ozrejmil hlavný rečník, bývalý minister obrany a bývalý poslanec NR SR Pavol Kanis, ktorý bol predkladateľom návrhu zákona o ustanovení 29. augusta za sviatok Výročie SNP. Viac o tom na strane 8.

Prvým rečníkom však bol starosta Igor Šagát, ktorý povedal, že „s úctou si spomínáme na ľudí, ktorí neváhali riskovať svoje životy za nás, za naše deti, vnukov, právnikov...“, aby sme prevzali pomyselný štafetový kolík v boji za hodnoty, za ktoré oni neváhali preliť vlastnú krv a položiť život“ a potom privítal hostí a účastníkov pietnej spomienky. Medzi nimi ministerku kultúry Ľubicu Laššákovú, poslancu NR SR Radovana Baláza, prvého tajomníka veľvyslanectva RF Nikolaja Ryžova, predstaviteľa prezidentskej kancelárie, predstaviteľa vzdušných síl, riaditeľa múzea SNP Stanislava Mičeva a mnohých funkcionárov okresu a kraja.

Osobitne privítal predsedu SZPB Pavla Sečkára, oblastného predsedu SZPB Jána Paceka, predsedu partnerskej ZO SZPB z Pezinka Dušana Vilíma a predsedu miestnej organizácie SZPB Blažeja Rybára.

Ján Pacek hneď na úvod poukázal na prieskum verejnej mienky, podľa ktorého Slovensko za najvýznamnejšiu udalosť novodobých dejín považuje SNP. Zdôraznil, že SNP „bolo prejavom vôle väčšiny príslušníkov slovenského národa, ktorý odmietol ideológiu nacizmu a fašizmu“!

Ďalej sa kvôli prítomnej mládeži venoval dejinám vzniku a príčinám rozpútania SNP.

Nikolaj Ryžov sa poďakoval za starostlivú opateru pamiatok na spoločný boj Rusov a Slovákov proti fašizmu a nacizmu.

Blažej Rybár tiež orientoval svoj príhovor hlavne mládeži. Sviatok SNP by sa podľa neho mal stať odkazom, že vždy je potrebné po-

staviť sa na odpor extrémizmu a neslobode. „Pohronský Bukovec je najlepším svedectvom, ako sa fašisti zachovali voči tunajším občanom. Výsledkom bola vypálená obec,“ riekol a vyzval všetkých, aby sme o fašizme hovorili. „Fašizmus je nenávisť ku všetkému, čo sa od nás odlišuje. Farbou kože, rečou, kultúrou...“ povedal a doplnil neveselú perspektívu: „Ak to nepochopí dnešná mladá generácia, tak tí, ktorí prídu po nej, tým to už nikto nevysvetlí. Pochopia to možno až vtedy, keď sa fašizmus zopakuje a niektorí to prežijú... A teda len my rozhodneme o tom, či sa extrémisti dostanú k moci...“

Na záver vystúpil s krátkym slávnostným aktom Dušan Vilím. Oznámil, že partnerská pezinská ZO SZPB sa pomaly, ale isto rozrastá, čo potvrdil odovzdaním členského preukazu SZPB bývalému štátnemu tajomníkovi ministerstva obrany SR Ivanovi Máčovskému. Preukaz mu odovzdali Pavol Sečkár a Pavol Kanis.

Konečnou bodkou za oficiálnou časťou osláv SNP bolo zapálenie povstaleckej vaty. – vmi –

Spomienka v Rimavskej Sobote

V pondelok 27. 8. 2018 si pri pamätníku vojakov Červenej armády obyvatelia mesta a okolia pripomenuli 74. výročie SNP.

Po kladení vencov, štátnej hymne a básni na počesť padlým osloboditeľom a partizánom Riky Juhászovej sa k prítomným prihovril člen ústrednej rady a oblastný predseda SZPB Pavol Brndiar. Venoval sa dejinným súvislostiam Mníchovskej zrady a Viedenskej arbitráže, osobitne rozpadu ČSR a okupácii južného Slovenska a Podkarpatскеj Rusi fašistickým Maďarskom

a časti severu Slovenska bekovským Poľskom až po formovanie nášho zahraničného a vnútri slovenského protifašistického odboja. Zdôraznil, že všade boli zapojení mnohí občania rimavskosobotského okresu.

V našom regióne pôsobila vtedy na slovenskom území, okrem vojakov povstaleckej armády, partizánska brigáda Chruščov a na maďar-

skými fašistami okupovanom juhu to bola partizánska brigáda Rákosi.

P. Brndiar pripomenul aj prejav predsedu vlády P. Pellegriniho na Stretnutí generácií na Kališti 23. 6. 2018, v ktorom konkrétne poďakoval SZPB, Ministerstvu obrany SR, a ostatným zložkám, ktoré každoročne toto stretnutie organizujú. Na Kalište poukázal ako na symbol zverstva a neľudskosti fašistov.

Na záver pozval všetkých účastníkov pietneho zhromaždenia na „povstalecký guláš“.

Jozef Pupala

Výročie SNP v Lehote pod Vtáčnikom...

...sme si pripomenuli 18. 8. 2018. V príhovoroch bol vyzdvihnutý význam samotného Povstania a bojovníci, ktorí neváhali nasadiť svoje životy za slobodu a mier. Rečníci tiež pripomenuli hrdinstvo Červenej armády a všetkých národov Sovietskeho zväzu.

Nesmieme zabudnúť na to, kto sa postavil na čelo SNP, kto ho organizoval, lebo v poslednej dobe sa začala skresľovať a prekrúcať jeho história, čo ma za následok nevedomosť najmladších generácií o dejinách Slovenska, ale hlavne o SNP.

Igor Sojka

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

Ak sa pozrieme na plány Anglosasov, ako naložiť s Nemcami po víťazstve vo vojne, a ak ich porovnáme s tým, čo sa deje nielen s Nemeckom, ale aj s Európou, tak presvitá zreteľná línia od oných plánov k tomu, čo sa deje v Európe v rokoch 1940–1941.

Novinár Kaufmann z denníka Jewish Chronical zoznamuje jedného z najbližších Rooseveltových spolupracovníkov Rosemanna s knihou „Nemecko musí zahynúť“. V nej navrhoval rozdelenie Nemecka medzi 5 krajín a prevedenie sterilizácie nemeckých mužov a žien – po 25 ľudí na lekára denne, počas 32 mesiacov tak mali byť sterilizovaní všetci Nemci a za 60 rokov mal nemecký národ zmiznúť. Ten článok bol v USA široko diskutovaný. Dôležité ale je, že v roku 1944 prezident Roosevelt povedal ministrovi financií Morgenthauovi: „...musíme buď vykastrovať všetko nemecké obyvateľstvo, alebo s nimi zaobchádzať tak, aby neboli schopní privádzať na svet ľudí schopných pokračovať a vyvádzať rovnaké veci“.

Dokonce ani nacisti vo vzťahu k ruskému národu o totálnej kastrácii nehovorili. [Youtube.com, HSP, 17. 8. 2018 \(výňatok\)](https://www.youtube.com/watch?v=QiVip_32yio&t=2039s)

Celý článok: https://www.youtube.com/watch?v=QiVip_32yio&t=2039s

<https://www.hlavnespravdy.sk/andrej-fursov-kedy-pride-posledny-den-eurovy/1492898>

■ Solovjov sa vysmial z vedomostí Američanky

Ruský televízny a rozhlasový moderátor Vladimir Solovjov sa vysmial z vedomostí svojej americkej kolegyne Ainsley Earhardt, ktorá pracuje v televízii Fox News. Madam totiž zavesila, že Spojené štáty porazili „komunistické Japonsko“.

„Odkaz (Jen) Psaki žije a víťazí,“ napísal Solovjov na twitteri. [Podľa vz.ru, 17. 8. 2018](https://www.hlavnespravdy.sk/andrej-fursov-kedy-pride-posledny-den-eurovy/1492898)

■ Facebook sa ospravedlnil, že odstránil... SS

Sociálna sieť Facebook obnovila stránku, venovanú pamiatke členov dobrovoľnej lotyšskej légie SS a ospravedlnila sa za jej blokovanie.

„Veľmi sa ospravedľujeme za chybu. Skupina bola zatvorená kvôli hundranu,“ prináša slová predstaviteľa facebook Delfi.

Pripomeňme si, že pod názvom „Foto a príbehy o Lotyšskej légii a lotyšských vojakov 2. svetovej vojny“ boli uverejňované historické články o legionároch. Editor stránky Maris Jurcinyš vyhlasoval, že cieľom spoločenstva je popularizácia „tému légie v Lotyšsku“. Stránka bola zablokovaná začiatkom augusta. [Podľa vz.ru, 17. 8. 2018](https://www.hlavnespravdy.sk/andrej-fursov-kedy-pride-posledny-den-eurovy/1492898)

■ Cisárova ľútosť nad druhou svetovou vojnou

Japonský cisár Akihito vyjadril 15. augusta 2018 „hlbokú ľútosť“ nad druhou svetovou vojnou pri príležitosti 73. výročia porážky Japonska v tomto konflikte, zatiaľ čo japonský premiér Šinzó Abe zaslal rituálnu obeť do kontroverznej tokijskej svätyne Jasukuni.

Svätyňa Jasukuni vebí aj odsúdených vojnových zločincov. Jej návšteva poprednými politickými lídrami vyvoláva hnev v susedných štátoch, najmä v Číne a Južnej Kórei, ktoré to vnímajú ako glorifikáciu japonskej agresie. [HSP, 15. 8. 2018 \(krátené\)](https://www.hlavnespravdy.sk/andrej-fursov-kedy-pride-posledny-den-eurovy/1492898)

■ Mladík znesvätil koncentračný tábor

17-ročný izraelský mladík sa priznal, že si stiahol nohavice a ukazoval zadok v bývalom nacistickom koncentračnom tábore Majdanek v Poľsku, za čo mu hrozí pokuta.

Správcovia múzea upovedomili políciu a tínedžer sa priznal počas vypočúvania. Očakáva sa, že súd mu vymeria pokutu za znesvätenie pamätného miesta.

[Podľa HSP, 13. 8. 2018](https://www.hlavnespravdy.sk/andrej-fursov-kedy-pride-posledny-den-eurovy/1492898)

V Bratislave dozrel čas postaviť pamätníky hrdinom povstania

Spoločne so šiestimi priamymi účastníkmi protifašistického odboja sme si v Bratislave pripomenuli 74. výročie SNP 27. augusta. Slávnostného zhromaždenia sa zúčastnili predseda vlády SR Peter Pellegrini, poslanci NR SR, členovia vlády, zahraniční diplomati, predstavitelia štátnej správy a miestnej samosprávy, členovia SZPB a v skromnom počte aj ďalší občania nášho hlavného mesta.

Premiér P. Pellegrini v príhovore pripomenul, že „SNP bolo zásadným prejavom rozhodnosti a vôle slovenského národa a jeho historickou chvíľou. Naši predkovia neprijali svoj osud pasívne, ako pri viacerých iných zlomových momentoch, ale postavili sa na odpor jednej z najlepších armád sveta. Budme im vďační za ich rozhodnutie, uctievať si ich hrdinstvo a pripomínajme si pamiatku všetkých, ktorí za slobodu položili svoj život,“ vyzval.

SNP patrí k najsvetlejšim stránkam našej novodobej histórie. „Slovenský národ sa zásadne distancoval od totalitnej ideológie nacizmu a fašizmu,“ zdôraznil Juraj Droba, predseda

Bratislavského samosprávneho kraja. Veľká zodpovednosť pri zachovávaní tohto odkazu Povstania je podľa neho na verejných činiteľoch a na školách. „Pomáhajme mladej generácii vytvárať si svet skutočných hodnôt, ...tak, aby si vytvárala svet založený na úcte a na rešpekte k našim najlepším tradíciám,“ odkázal.

Primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal vzdal hold dvom generálom, ktorí za svoje nespochybniteľné vklady v boji za slobodu zaplatili životom. Dal pritom verejný prísľub, že ako primátor hlavného mesta bude konať a urobí všetko, „aby si hlavné mesto vedelo dôstojne pripomínať generála Jána Goliana a generála Rudolfa

V Bratislave boli prítomní šiesti protifašistickí vojnoví veteráni (v prvom rade sprava): Branislav Tvarožek, Anna Bergerová, Teodor Smetana, Samuel Baran, Ján Chudík a Karol Kuna.

Viesta. Cítim, že dozrel čas postaviť pamätníky aj ďalším statočným hrdinom povstania,“ zaviazal sa primátor.

Predseda SZPB Pavol Sečkář sa v príhovore podrobnejšie venoval aj príprave, ktorá predchádzala samotnému povstaniu, vrátane konkrétnych aktérov Vianočnej dohody, na ktorej sa pred Vianocami v roku 1943

rozhodlo o celonárodnom odboji proti nemeckým fašistom a ich prísluhovačom. „Odkaz Povstania má pre nás aj novú dimenziu. Zachovávať pamäť a česť bojovníkov, nepoľavovať v boji proti nacizmu a fašizmu a všetkým jeho odrodám intolerancie a zachovať historické udalosti a tradície boja za národnú slobodu v SNP. ...Rozhodne

musíme v spoločnosti brániť SNP, viesť našu mládež k jeho pochopeniu a zachovaniu jeho historického významu. Preto sa obraciame na učiteľov, aby v školách pravdivo vysvetľovali historické udalosti boja o národnú slobodu. Aby si našli čas na návštevu pamätných miest a pamätníkov,“ zdôraznil predseda SZPB. **-vi-**

Bratislavskí víťazi nad fašizmom (zľava): Teodor Smetana, Karol Kuna, Anna Bergerová, Ján Chudík a Samuel Baran.

V jednom šiku predstavitelia SZPB s predsedom ČSBS Jaroslavom Vodičkom (druhý zľava).

Chráňte nás ako Sitnianski rytieri

Niektorí si Výročie SNP v roku 2018 na Jankovom vršku zapamätajú len účasťou jediného vojnového veterána, a to plukovníka v. v. Pavla Lišku z Trenčína. Veď aj moderátorka podujatia to tak uviedla.

Málokto si však uvedomil, že tam bol ešte jeden nekompromisný protifašistický bojovník, ktorý sa nemeckému nacizmu postavil už vo svojich 13-tich rokoch. Dnes ho poznáme ako slovenského herca, scenáristu, režiséra a pedagóga, ktorý nám na Jankovom vršku Povstanie pripomenul umeleckým prednesom. Kto však vie, že B. Bystrica Juraja Sarvaša v dňoch Povstania poznala ako kamelota, predávajúceho povstaleckú tlač?

Áno, na Jankovom vršku boli dvaja živí, ale s nami všetkými tam boli aj desiatky ďalších „bojovníkov Nesmrteľného pluku“, ktorých nám predstavili ich pozostalí príbuzní. Naozaj veľká vďaka za šírenie tejto iniciatívy patrí oblastnému predsedovi SZPB v Trenčíne Jánovi Holičkovi a oblastnej tajomníčke Kataríne Plevovej. Ak sa táto tradícia rozšíri po celom Slovensku, a je jedno, či sa bude nazývať „Nesmrteľný pluk“, alebo „Nesmrteľná brigáda“, neonacisti a neofašisti nás nikdy neporazia! Nezabudnime totiž, že sa nevedia dočkať času, keď nám odíde posledný živý.

A preto obrodme nesmrteľnosť našich vojnových protifašistických bojovníkov! Dnes i zajtra nás ochránia rovnako spoľahlivo, ako Sitnianski rytieri doposiaľ.

V. Mikunda

Trvalým odkazom SNP je neprípustnosť fašizmu a jeho akejkol'vek formy. Ivan Gašparovič

Kukorelliho bustu doplnila pamätná doska

V piatok 24. augusta 2018 bola pri buste hrdinu SNP Ludevíta Kukorelliho v parku na Záhradníckej ulici v Bratislave odhalená pamätná doska s týmto textom: „Naša sloboda bola vydobytá aj vďaka padlým partizánom partizánskej skupiny Čapajev pod vedením náčelníka štábu Ludevíta Kukorelliho, ktorí neváhali v SNP obetovať svoj život, aby sme my mohli žiť v slobode. Večná sláva a vďaka.“

Slávnostného odhalenia sa zúčastnili starosta MČ Ružinov Dušan Pekár, predseda ObV SZPB Bratislava Martin Krmov s tajomníčkou Katarínou Frišovou a bývalá spolubojovníčka L. Kukorelliho (vtedy partizánska zdravotníčka a spojka) Anna Bergerová, ktorá je jednou z poslednej žijúcej dvojice partizánov partizánskej brigády Čapajev. Na odhalenie dosky však prišli aj členovia východoslovenských organizácií SZPB z partizánskeho trojuholníka Stropkov, Vra-

stva okrem Čapajevovcov nikomu nepodarilo.“

Hlavný príhovor mal člen výboru bratislavskej ZO SZPB č. 9 Tomáš Gero, ktorý spomenul, že „pri tomto pamätníku sa stretávame každoročne už od roku 1970, kedy bol odhalený. Vzdávame tu hold všetkým, ktorí sa SNP zúčastnili“. Lebo „ich pamiatka zostala pre nás príkladom hrdinstva!“

Keď hovoril o mládeži, tak si položil otázku: „Odkiaľ by mala poznať, aké útrapy prináša ľudstvu vojna?“ A vyhlásil, že „televízia, rozhlas a tlač tomu nevenujú dostatočnú pozornosť. Pýtam sa, prečo? (...) Kto má záujem zatajovať? pred mladými ľuďmi tento úsek našich dejín?“ Starosta D. Pekár povedal, že

Pamätnú dosku odhalili D. Pekár a A. Bergerová.

„Ružinov je poctený, že tu máme pamätník takého partizána, akým bol Kukorelli. A dnes už aj partizánskeho oddielu Čapajev“. A dodal, že nebyť pani Bergerovej, tak pamätník by o pamätnú dosku asi nebol rozšírený.

Oblasťný predseda M. Krmo sa za toto dielo zase poďakoval starostovi D. Pekárovi a osobitne vyzdvihol zranenosti A. Bergerovej, s akou sa vvrhla na jeho obsahové doplnenie. Na samom počiatku vraj oznámila, že nezmrie skôr, kým si tento svoj záväzok nesplní. A tak, aby mala čím žiť aj naďalej, tak ju M. Krmo motivoval na ďalší čin, na premenovanie tunajšieho parku na Park Ludevíta Kukorelliho.

-vni-

Pri príležitosti 74. výročia SNP sa 25. augusta 2018, aj napriek nepriaznivému počasiu, konal XVII. ročník Hviezdicového pochodu vďaka po stopách SNP k bunkru Mor ho! a Stará vápenica pod Jelenskou skalou.

Na jeho začiatku účastníci položili kyticu kvetov k pamätníku v Španej Doline a Starých Horách. Po-

chod sa uskutočnil po území, kde počas zimných mesiacov 1944–1945 pôsobila partizánska brigáda Pomstiteľ pod velením mjr. S. G. Morozova.

V Starých Horách nás privítal starosta Ján Kováč a pozval nás na oslavy dňa obce. Slávnostný príhovor predniesol predseda ZO SZPB Staré Hory Jozef Priwitzer, Štefan Paško, predseda ZO SZPB Špania Dolina

XIII. ročník Kvapky krvi SNP

Napriek tropickým horúčavam si 14. 8. 2018 našlo cestu do Čierneho Potoka vyše 30 dobrovoľných darcov. Prostredníctvom Rádia Regina o tom v priamych vstuchoch verejnosť niekoľkokrát za deň informoval redaktor Marcel Páleš.

Do Čierneho Potoka, ktorý má 164 obyvateľov, prišlo 33 darcov. Na odber bolo z nich zaevidovaných 26 a krv bola odobratá 23 darcom. Piaty buď nespĺňali časový odstup od posledného odberu alebo mali niečo zdravotne nevhodné. Napr. Tomáš Lévai prišiel zo Senca na Gemer na vlastné náklady, no tú mu neodobrali

kvôli tomu, že mal ľahký herpes. Prijemná bola účasť na tomto ročníku prvého tajomníka veľvyslanectva RF v SR Nikolaja S. Rydzova, ktorý daroval svoju krv na Slovensku po prvýkrát. Vraj ako prejav spoločného boja Červenej armády a partizánov z bývalého ZSSR, ktorí sa zapojili do SNP (V tejto oblasti pôsobil partizánsky

oddiel Sándor Petőfi partizánskej brigády Rákosi pod velením mjr. Vasila M. Kozlova). Pred časom krv v Čiernom Potoku daroval za Klub generálov SR aj tunajší čestný občan genpor. Peter Vojtek.

Po odbere krvi si účastníci kladením vencov k pamätníku pripomenuli obeť maďarských fašistov a predsedu ZO SZPB armádneho generála L. Svobodu Jozef Pupala urobil krátky exkurz našimi dejinami od Cleveľandskej a Pittsburskej dohody, cez SNP až po dnešok.

Veronika Rizová

Spoločná snímka pred pamätníkom.

Súťaž Poznaj svoje mesto

Pred záverom školského roka ZO SZPB v Liptovskom Mikuláši v spolupráci s mestským úradom, Múzeom Janka Kráľa a miestnou organizáciou MS zorganizovala súťaž Poznaj svoje mesto. Súťaže sa zúčastnili družstvá 8. ročníkov z piatich základných škôl. Bola zameraná na históriu mesta, protifašistický odboj a významné osobnosti, pochádzajúce alebo pôsobiace v minulosti na Liptove.

Na otvorení sa zúčastnil i primátor mesta Ján Blcháč, ktorý ocenil jej usporiadanie a pripomenul žiakom význam takéhoto podujatia.

Súťaž sa skladala z testu a praktického vyhľadania niektorých z určených pamätihodností mesta a objasnenia jej významu. Nakoľko súťažiaci preukázali výborné znalosti, porota mala ťažkú prácu pri určení najlepšieho družstva.

Vítavom sa stalo družstvo zo ZŠ s MŠ Okoličianska, ktoré získalo putovnú cenu a možnosť zúčastniť sa

s nami návštevy pamätných miest protifašistického odboja v obci Čierny Balog. Nielen súťažiaci, ale i organizátori sa dali strhnúť atmosférou, ktorá sa vytvorila pri plnení predpísaných úloh. Poznatky získané v priebehu súťaže od žiakov a pedagógov, ale i organizátorov sme dôkladne vyhodnotili a chceme ich uplatniť v ďalšom ročníku. Ďakujeme sponzorom za preukázanú podporu.

Touto cestou chceme poďakovať vedeniu mesta a jeho organizáciám za starostlivosť o pamätne miesta protifašistického odboja. Veď len starostlivosť o Národnú kultúrnu pamiatku Vojnový cintorín Háj-Nicovú si vyžaduje veľké úsilie a vynaložené prostriedky. Pre predstavu uvádzam, že pri spomienkových slávnostiach pri príležitosti SNP sa oficiálne kladú vence na deviatich a pri príležitosti oslobodenia mesta až na trinástich miestach. Poďakovanie patrí i Klubom seniorov, Klubu vojenských dôchodcov Liptov a ďalším občianskym združeniam, ktoré sa spolupodieľajú na údržbe ich okolia.

Ján Martinko, snímka Ján Vránsky

Účastníci a organizátori súťaže pred Múzeom J. Kráľa.

Obnovený pamätník Červenej armády

Obec Jesenské, do roku 1957 Feled (Feledince), patrila po Viedenskej arbitráži 1938 horthyovskému Maďarsku. Po šetročnej okupácii ju 21. 12. 1944 oslobodili vojská 2. UF maršala Rodiona J. Malinovského (konkrétne 33. strelcecký zbor genmjr. A. I. Semjonova a 51. strelcecký zbor genmjr. A. D. Rumjanceva, v rámci ktorého bojovali aj vojaci rumunskej armády).

Daň za slobodu bola vysoká. Boli to životy 55 červenoarmejcov a 17 Rumunov. Na druhej strane sa platilo tiež životmi. 17 Nemcov a 19 horthyovcov.

Obnovený Národný výbor vo Feledinciach za podpory miestneho

obyvateľstva postavil osloboditeľom pamätník, na ktorom sú uvedené mená padlých vojakov. Keďže pamätník bol slávnostne odhalený už 1. mája 1945, teda ešte pred ukončením 2. sv. vojny v Európe, zub času si vyžiadala jeho opravu.

Vďaka obecnému zastupiteľstvu, ale predovšetkým starostovi Gabrielovi Mihályiovi, má dnes pamätník obnovený pôvodný vzhľad. Železnú hviezdu, ktorú po viac ako 70 rokoch nahradila hviezda z nerezovej ocele, vyhotovil strojár Slavomír Skalák z Tornale.

Renovácia pamätníka si vyžiadala investíciu takmer tisíc eur. Najdrahšie bolo obnovenie pozlátených nápisov na pamätníku a mená padlých vojakov.

Jozef Pupala (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Odovzdanie ocenení

Počas letných prázdnin sme mali za účasti oblastného predsedu Norberta Lacka a tajomníčky Márie Žolnovej slávnostné zasadnutie výboru ZO SZPB gen. R. Viesta v Revúcej.

V jeho priebehu sme odovzdali za dlhoročnú aktívnu prácu vo výbore ZO SZPB dvom najstarším členom Jánovi Debnárovi a Pavlovi Hruškovi najvyššie ocenenie SZPB medailu „Za vernosť“.

Za dlhoročnú spoluprácu mesta Revúca so ZO SZPB gen. Viesta v Revúcej bola ocenená primátorka mesta pani Eva Cireňová medailou M. R. Štefánika III. stupňa. Zároveň toto vyznamenanie za aktívnu dlhoročnú prácu vo výbore ZO SZPB obdržali aj Elena Dujničová a Michal Kalina.

Štefan Havliar, snímka Emil Matejka

Športový deň ZO SZPB v Poltári

Spomienky, stretnutia a kúsok ľudských slov boli náplňou športového dňa, ktorý sa konal 14. 8. 2018 na miestnom kúpalisku pod vedením predsedu ZO SZPB Ladislava Kamenského.

Tri športové disciplíny mali počet možností trikrát a dost. Súťažili mladá aj staršia. Čo bolo podstatné, že všetci súťažiaci boli víťazi a to v disciplínach: vrh guľou na presnosť do jamky, vrh loptou do basketbalového koša a kop futbalovou loptou na malú bránku.

Záver patril oceňovaniu najlepších darčekom, guľášu a harmonike. Na profitašistov sa prišli pozrieť aj primátor Poltára Pavel Gavalec, prednosta mestského úradu Pavel Oľšiak a podpredsedníčka ObV SZPB v Lučenci Mária Švikruhová. Všetci si spoločne zaspomínali na dejiny SNP.

Výbor ZO SZPB v Poltári

Oslavy v Dolnom Kubíne

Dňa 19. augusta 2018 si občania Dolného Kubína pripomenuli 74. výročie Slovenského národného povstania. Výber tohto netradičného dátumu bol ovplyvnený pestrou škálou sprievodných akcií, v ktorých sa predstavili Ozbrojené zložky SR, Čestná stráž prezidenta SR a Klub vojenskej histórie.

Hlavný akt osláv s položením vencov a slávnostné príhovory sa konali pri pamätníku SNP v priestoroch bývalej kasárne v D. Kubíne, ktorej veliteľia a vojaci pešieho pluku sa už 30. augusta v roku 1944 zapojili do SNP a povstaleckých bojov na obranu Oravy, proti vpádu fašistických vojsk.

Pietneho aktu a osláv sa zúčastnili význam-

ní hostia, ako minister obrany SR Peter Gajdoš a podpredseda ÚR SZPB Igor Čombor, ktorí vo svojich príhovoroch vyzdvihli veľký význam SNP v novodobej histórii SR a vzdali hold a úctu bojovníkom za našu slobodu. Ďalej to boli predstavitelia štátneho a zákonodarného zboru, krajskej, okresnej a mestskej samosprávy na čele s primátorom D. Kubína Romanom Matejom.

Ešte pred hlavným programom osláv predstavitelia samosprávy mestského a okresného úradu spolu s funkcionármi SZPB a Zväzu vojakov SR v Dolnom Kubíne, položili kvety na znak úcty a vďaka k pamätníkom SNP v meste a blízkom okolí.

K: * Pamätnej doske na budove Gymnázia

Funkcionári SZPB pri kladení vencov.

Trikrát v Krpáčove

V peknom horehronskom údolí v Krpáčove sa 18. augusta 2018 konali regionálne oslavy Výročia SNP a výsadku 2. paradasantnej brigády, ktorých sme sa zúčastnili už tretíkrát.

Členovia ZO SZPB generála R. Viesta si tu uctili pamiatku všetkých účastníkov SNP položením vencov. Pri pamätníku nás privítala dychová hudba ozbrojených síl SR a po položení vencov a hymne sme si vypočuli predstaviteľov SZPB a verejnej správy, ktorí vyzdvihli úlohu SNP, opisali bojovú cestu 2. paradasantnej brigády v ZSSR a pripomenuli nutnosť čtiť si pamiatku a nezabúdať na tých, ktorí sa dokázali vzoprieť nacizmu a pre ušľachtilé ciele slobody a spravodlivosti dokázali podstúpiť utrpenie a položiť svoje životy.

Odkaz týchto hrdinských čias je treba neustále zdôrazňovať a prenášať na mladú generáciu.

Po slávnostných prejavoch sa o dobrú náladu postarali folklórne a spevácke súbory z okolia. Odchádzali sme nabití myšlienkami a atmosférou aj do našich miestnych osláv.

Štefan Havliar, snímka Emil Matejka

Ako sa zrodil štátny sviatok Výročie SNP? alebo Čo s ním má obec Pohronský Bukovec?

Dňa 18. 8. 2018 to podrobne vysvetlil predkladateľ jeho návrhu, bývalý poslanec za SDĽ Pavol Kanis. A že si na zverejnenie týchto spomienok vybral oslavy 74. výročia SNP práve v tejto obci, to je viac ako symbolické.

Na úvod Pavol Kanis riekol, že k masívnemu prehodnocovaniu vlastnej histórie a k boju o základné hodnoty došlo už po novembri 1989 a teda, že predmetom ponovembrovej diskusie sa stalo aj postavenie SNP v našich dejinách, ktoré bolo v minulom režime jedným z najvýznamnejších štátnych sviatkov.

„Bola to diskusia veľmi vášnivá. Bola to diskusia tých, ktorí chceli udržať hodnotu tohto sviatku, s tými, ktorí hovorili, že Povstanie bolo vlastne zlým dňom v slovenských dejinách.

A preto to, ako skončí tento zápas, nebolo možné celkom predvídať, lebo to záviselo od toho, koľko sily získa, ktorý politický subjekt z voľieb...“

To, že dnes máme štátny sviatok Výročie SNP, hodnotí Pavol Kanis aj ako zhodu šťastných udalostí.

„Návrh podali poslanci, ktorí boli v opozícii. A podporu mu 11. 8. 1992 vyjadrila aj vláda HZDS. Povedzme si otvorene, že bez hlasov HZDS by tento štátny sviatok nebol schválený,“ zdôraznil P. Kanis a poukázal na búrlivú diskusiu v parlamente.

„Jedným z najserióznejších protinávrhov bol, aby sa 29. august stal Dňom zmierenia. V tých časoch a v tých pomeroch by to však znamenalo, že SNP by sa vlastne vygumovalo. Preto aj s odstupom času vďačím osudu za to, že som bol predkladateľom návrhu tohto zákona... a že rôznou podporou bol prijatý hlasmi 89 poslancov...“

Treba povedať, že pri tomto sviatku išlo aj o to, aká koncepcia slovenských dejín sa presadí! Tí, ktorí odsudzovali Povstanie, hodnotili najvyššie slovenskú vojnovú republiku a teda novovznikajúca SR, ktorá vznikla 1. 1. 1993, mala byť akoby jej pokračovaním.

Naša koncepcia slovenských dejín bola iná. Stála na základných historických udalostiach. Prvou bol vznik ČSR v roku 1918, druhou SNP v roku 1944, treťou zákon o československej federácii v roku 1968 a štvrtou vytvorenie vlastného samostatného štátu,“ dôvodí P. Kanis.

„Keď som v Pohronskom Bukovci, nedá mi a musím povedať aj to, že vlastne aj Pohronský Bukovec prispel k tomu, že ten-

to štátny sviatok bol v roku 1992 prijatý... Spomínam to preto, lebo v novembri 1944, kedy tu zajali generálov Goliana a Viesta, bola tu aj jedna rodina, matka s malými deťmi, o ktorej keby sa Nemci boli dozvedeli, tak by ich boli určite zastrelili.

Boli to malí Žingorovci so svojou mamou, ktorí to vtedy prežili, vrátane malého Radomíra (niekto neskôr povedal, že aj toto je svedectvo, že v Pohronskom Bukovci sa neudávalo – pozn. red.).

Spomínam ho preto, lebo práve Radomír sa stal významnou postavou toho, aby bol štátny sviatok Výročie SNP parlamen-

tom v septembri 1992 schválený. Pretože vo vypätej diskusii, ktorá v pléne bola, keď Radomír Žingor, ako syn popraveného partizánskeho veliteľa (Viliama Žingora) sa postavil za Povstanie, tak už nikto nenašiel odvahu vystupovať proti návrhu tohto štátného sviatku.

Preto mu tu chcem verejne poďakovať. Myslím si, že ešte nikto o jeho prínose takto verejne nehovoril,“ zdôraznil Pavol Kanis.

* * *

Pavol Kanis sa v druhej časti svojho vystúpenia venoval aj neznámym osudom generálov Jána Goliana a Rudolfa Viesta. Vie sa

totiž, že koncentračný tábor Flossenbürg oslobodili Američania, ktorí si odtiaľ odniesli aj archívy.

Klub generálov SR už vo Flossenbürgu umiestnil pamätnú dosku na pamiatku štyroch slovenských generálov „a možno je namieste aj otázka a výzva, aby príslušné slovenské inštitúcie sa usilovali o to, aby debny, ktoré dosiaľ nikto vo Washingtone neotvoril, kde sú výsluchy rôznych uväznených a zajatých, aby sa otvorili, aby sme sa, možno, aj z nich dozvedeli viac o osude týchto slovenských generálov,“ vyzval na záver Pavol Kanis.

Stranu pripravil Vladimír Mikunda

Správa o poslednom žijúcom spolubojovníkovi Miloša Uhra

Naši priatelia z Nového Mesta nad Váhom mi už dávnejšie hovorili, že medzi živými im nezostal ani jeden spolubojovník hrdinského kapitána Miloša Uhra a veliteľa 2. partizánskej brigády J. V. Stalina Ilju Daniloviča Dibrovu.

Ja som však jedného objavil. Úplne náhodou. Bolo to na členskej schôdzi 7. bratislavskej ZO SZPB. Jeho meno je Samuel Baran.

Pochopiteľne, že okamžite som o tom dal vedieť oblastnému výboru SZPB do Nového Mesta nad Váhom, kde sa tomu mimoriadne potešili. V komunikácii s podpredsedom Kamilom Krištofikom (je tiež členom našej redakčnej rady) sme prišli aj na to, prečo sa súčasným potomkom podjavorinských partizánov stratila táto stopa.

„Ani starší členovia oblastnej organizácie o ňom nevedia, že žije. Pátral som a zistil, podľa zoznamu členov skupiny (uverejnené v knihe Bedřicha Placáka – genmjr. prof. MUDr. – najskôr šéfkár brigády, neskôr náčelník štábu brigády – „Partyzáni bez legend“), že je tam uvedené meno Basan Samuel – to môže byť on, len došlo k preklepu,“ napísal nám K. Krištofik.

No a keďže som podpredsedovi Krištofikovi naznačil aj to, čo mi pán Samuel Baran pri prvom rozhovore o zabití Uhra i Dibrovu povedal, na základe jeho reakcie súdim, že tento článok bude novinkou pre mnohých čitateľov. Napísal, že: „...tie údaje ohľadne Uhra a Dibrovu... Doteraz nikdy a nikde neboli publikované,

ani jeho výpoveď o týchto udalostiach nie je zaznamenaná. O smrti jedného i druhého je veľa nepotvrdených verzii...“

Ako to bolo so zavraždením Dibrovu?

„Koncom septembra sme išli do nášho tábora pri Poridí (okr. Myjava), dnes sa tomu hovorí Partizánska lúka. Lenže po útoku spojených nemeckých jednotiek sme museli tábor evakuovať a tak sme šli po skupinkách cez rôzne úzľabiny na Javorinu až tesne k protektorátnej hranici, pár metrov od nej.

Najskôr sme ju preskúmali, no nikto tam nablízku nebol. Žiadni nemeckí vojaci. A tak sme postupovali ďalej. V momente, ako som bol asi 20, alebo pár desiatok metrov od veliteľa partizánskeho zväzku s jeho najbližšími podriadenými zo štábu, spustil sa tam akýsi rozruch.

Utekáme tam a vidíme, že zákerne, od chrbta zavraždili Dibrovu. Ale až neskôr sme sa dozvedeli, že to urobil Ukrajinec, agent gestapa, alebo nejakej podobnej organizácie. Najprv sme si mysleli, že to bol útok zo strany protektorátu. Až neskôr sa zistilo, že to bol útok agenta z vlastných radov. Nemci ho asi získali keď bol v ich zajatí.

Keď Dibrovu odnášali, aby ho pochovali, už som tam nebol.

Čo sa stalo s ukrajinským vrahom? Myslím si, že ho súdili, ale na to si už presne nespomínam.

Pre mňa to bolo prvé takéto poznanie čo všetko sa môže stať. Že nepriateľ sa môže nachádzať všade a od tých čias sme boli obozretnejší. Nie pred tými, ktorých som poznal.“

Koľko mal S. Baran vtedy rokov?

„Dvadsať. Bol som práve odvedený, mal som nastúpiť na vojenskú službu. Nečakal som a išiel k partizánom. Aj s kamarátmi, pretože tí už vedeli kam treba ísť. Osobitne jeden, ktorý mal otca v ilegalite.“

Samuel Baran si istý čas viedol aj poznámky. Kde bol, čo zažil... Z obavy ich však čoskoro zlikvidoval, pretože sa bál, aby mu ich nenašli. Nemci a gardisti by už žiadny iný dôkaz o jeho činnosti nepotrebovali.

K spomienkam Samuela Barana, osobitne k vražde kpt. Miloša Uhra, sa ešte vrátíme.

Odtajnenie Hitlerovho osobného nepriateľa

Boja sa ich ako diabla, do srdc nepriateľov zasievajú paniku, nepriateľskému tylu zasadzujú veľmi bolestivé údery, niekedy osamotene dokážu viac, ako celá divízia, či armáda.

Dňa 2. augusta sme si mohli pripomenúť 116. narodeniny legendárneho „deduška sovietskeho specnazu“, diverzanta, partizánskeho prieskumníka, rytiera piatich Radov Červenej zástavy, plukovníka Il'ju Grigorieviča Starinova.

Píše sa rok 1937. Na juhu Španielska prebiehajú tvrdé boje, vo februári Benito Mussolini vysielala na pomoc generálovi Franciscovi Frankovi veľký počet skúsených letcov. Avšak vďaka majstrovstvu diverzantov pod vedením Starinova, boli všetci kompletne zlikvidovaní. Sovietsky diverzant tu po prvýkrát použil míny s oneskoreným účinkom a vlak, ktorým sa talianski letci presúvali do Španielska, vyhodil priamo v strategicky dôležitom tuneli. Výsledkom tohto atentátu bolo niekoľko tisíc mŕtvych, vrátane pilotov celej leteckej divízie.

Keď na jeseň 1941 fašisti obsadili Charkov, ich logisti sa rozhodli umiestniť štáb 58. divízie na čele s genpor. Geomom von Braunom (príbuzným Herberta von Brauna, tvorca rakiet V1 a V2) do najkrajšej budovy v meste. Generál sa však s ubytovaním neponáhlal, jeho ženisti meter za metrom prehládávali budovu celý týždeň.

Il'ja Grigorievič Starinov tu však po prvýkrát použil rádiovú riadenú mínu, ktorú do tých čias nemali ani Nemci. Rádiovým signálom z mesta Voronež, čo bola amplitúda 14. symfónie Dmitrija Šostakoviča, detonoval mínu 14. novembra 1941.

Keďže bol zabitý taký vysoký hodnostár, bolo to treba oznámiť aj Hitlerovi.

na pascu, čo preukázateľne veľmi skomplikovalo nemecký útok.

- Vo februári 1942 organizoval ľadové presuny cez Taganrogský záliv, v dôsledku čoho bola znefunkčnená automagistrála Mariupol' – Rostov na Done a zlikvidovaná nemecká posádka na Kosej hore.

- V ukrajinských partizánskych formáciách a v Ukrajinskom štábe partizánskeho hnutia vytvoril v roku 1943

v pluku, nieto ešte v prápore či rote. Tento kolos na hlinených nohách už má rádiovú riadenú mínu a my ju máme? Nie, povedali mu, rádiovú riadenú mínu nemáme.

Ruská rozviedka hlásila svojim, že detonácia tejto míny spôsobila kráter široký 20 a hlboký 10 metrov. Pochopiteľne, že z povrchu zemského sa stratila celá budova vrátane genpor. Brauna, genpor. Beinkera a desiatky vyšších dôstojníkov. Hitler vzápätí za likvidáciu Starinova vypísal odmenu 200 tisíc ríšskych mariek.

Čo ešte Starinov dosiahol?

- V októbri 1941 zmeľnil charkovské cestné trasy

diverzné služby. Výsledkom ich činnosti bolo vyhodnených do vzduchu vyše 3500 vlakov, kým v roku 1942 to bolo len 202 vlakov.

V roku 1944 zorganizoval prípravu kádrov a vytváral partizánske formácie ukrajinských partizánov na partizánske vojny v zahraničí – v Poľsku, Československu, Maďarsku a Rumunsku.

Il'ja Grigorievič Starinov sa dožil 100 rokov a napísal niekoľko kníh. Jeho skúsenosti využili špeciálne jednotky na celom svete. Dosiahol hodnosť plukovníka, no jeho žiaci sa stali aj generálmi a maršalmi.

Podľa safetymoscow.ru, 10. 8. 2018

Prvá čestná salva v dejinách ZSSR

Na počesť 75. výročia Kurskej bitky, ktorá trvala od 5. júla po 23. august 1943, ruské ministerstvo obrany odtajnilo dokumenty, ktoré hovoria o bojoch na belgorodskom smere.

Na stránke ministerstva (<http://kursk-75.mil.ru/>) sa nachádza rozkaz vrchného veliteľa Josifa Stalina z 23. 8. 1943, v ktorom sa hovorilo, že útvarami, ktoré bojovali v útočnej operácii a ktoré oslobodili Belgorod, Kursk a Charkov, sa pridelujú zodpovedajúce čestné názvy. Na počesť sovietskych vojakov, ktorí oslobodili tieto mestá, bola po prvýkrát

v dejinách ZSSR v auguste 1943 vypálená čestná salva z diel.

Uverejnený je aj rozkaz pre vojská Brjanského frontu z 10. júla 1943, ktorým sa veliteľom streleckých jednotiek predpisuje vysvetľovať svojim vojakom, akým spôsobom majú bojovať s najnovším ťažkým nemeckým tankom „Tiger“. Práve na kurskom bojisku sovietski vojaci zničili mýtus o jeho „nezraniteľnosti“.

Do Kurskej bitky sa na oboch stranách zapojilo okolo 2 miliónov vojakov, 6 tisíc tankov a 4 tisíc lietadiel. Podľa vz.ru, 23. 8. 2018

Viete, že...?

...predmníchovská čs. armáda mala 12 729 dôstojníkov? A že armáda slovenského štátu si z nich prevzala všetkých 435 dôstojníkov?

Podľa vojenského historika Pavla Šimuniča mali vojenské sily Slovenska mesiac pred Povstaním, teda v júli 1944, 85 527 mužov, z toho bolo 1 820 aktívnych dôstojníkov a 2 066 záložných, 1 039 rotmajstrov, 1 597 ďalej slúžiacich poddôstojníkov, 24 432 mužstva prvého ročníka, 17 454 mužstva druhého ročníka a 36 568 záložníkov.

Za hranicami bolo v 1. a 2. technickej divízii 8 760 mužov, v teritoriálnych jednotkách na Slovensku 76 491 mužov. Z toho bolo 9 157 nevyzbrojených príslušníkov Pracovného zboru MNO.

...jednou z veľkých príčin vojenskej porážky povstaleckej 1. čs. armády na Slovensku bola strata jednotiek s kompletnou alebo takmer kompletnou výzbrojou na západnom Slovensku hneď na začiatku Povstania?

Touto témou sa zaoberal aj vojenský historik Ján Pivovaráč, ktorý konkrétne menuje odzbrojenie Východoslovenskej armády i nezapojenie sa jednotiek na západnom Slovensku do Povstania, predovšetkým v Bratislave, Hlohovci, Trenčíne-Zlatovciach, Dubnici nad Váhom a Považskej Bystrici.

...nominálne vojenské predpoklady na ozbrojené povstanie na Slovensku boli dosť veľké?

A historik Pavel Šimunič vo svojej práci tvrdí, že do začiatku povstania ešte narástli.

Slovenské ozbrojené sily (armáda, Stráž obrany štátu, žandárstvo a finančná stráž) mali pred vypuknutím SNP na území Slovenska dislokovaných asi 87 000 mužov s výzbrojou asi 120 000 pušiek, vyše 9 000 guľometov, vyše 1 500 samopalov, asi 300 mínometov, vyše 700 diel, 39 tankov, 22 samohybných diel a 65 bojových lietadiel. To všetko so značnými zásobami munície.

...pri príležitosti 75. výročia porážky Nemcov na Volge si potomkovia víťazov, čítajúc vtedajšie noviny, spomenuli aj na svojich vtedajších hrdinov?

Napríklad na útvar podplukovníka Gorelika, ktorý zadržal a neprepustil útok 130 tankov. Alebo na jedného z najvýznamnejších hrdinov Stalingradskej bitky veliteľa guľometného družstva (neskôr Hrdinu ZSSR) Jakova Pavlova, ktorý s tromi svojimi vojakmi obsadil a 58 dní bránil dom na Námestí Lenina, ktorý po ňom neskôr aj pomenovali (Pavlovov dom).

Okrem Pavlova sa o oslobodenie Stalinradu osobitne zaslúžili snajper Vasilij Zajcev, bitevný letec Nikolaj Kočetkov, stíhač Ivan Manojlov, tankista Ivan Malozemov, obrnenec Il'ja Kaplunov a ďalších celkovo 112 Hrdinov ZSSR.

Prečo je pre nás Stalingrad taký významný? Pretože tam sa hodiny začali krútiť opačne a uberali čas, ktorý zostával do našej slobody.

...pri 1. svetovej vojne sa početná prevaha hneď ocitla na strane Dohody?

Ak počas prvého týždňa sa vojna dotkla len ôsmich štátov Európy (Nemecko a Rakúsko-Uhorsko na jednej strane proti V. Británii, Francúzsku, Rusku, Belgicku, Srbsku a Čiernej Hore), tak v ďalšom období sa nemecký blok rozšíril o Turecko a Bulharsko, no Dohoda okrem európskeho Talianska, Rumunska, Grécka a Portugalska získala na svoju stranu aj Japonsko, Egypt, Kubu, Panamu, Siam (Thajsko), Libériu, Čínu, Brazíliu, Guatemalu, Nikaragu, Kostariku, Honduras, Haiti a USA.

...na konci 1. sv. vojny mali USA v Európe 30 bojaskopných divízií?

Dňa 5. 4. 1917 USA vyhlásili vojnu Nemecku. Od 18. mája platil v USA zákon o všeobecnej vojenskej povinnosti a už 13. júna boli vo Francúzsku vysadené ich vojská. K prímeriu v roku 1918 bolo do Európy prevezených 2 087 000 z 3 750 000 povolancov.

Títo americkí vojaci boli zaradení k 41 divíziám, z ktorých zostalo ku koncu bojaskopných len 30. Neskôr hlavný veliteľ spojeneckých vojsk maršal Ferdinand Foch povedal: „armáda USA, ktorej velili generáli bez bojových skúseností, nezvládala pridelené úlohy“.

...neustále sa stretáme s uvádzaním rôzneho počtu národov a národností, ktoré sa zapojili do SNP?

A pritom už v zborníku Vojenské aspekty SNP z produkcie VHÚ z roku 1994 sa uvádzalo, že do SNP sa zapojilo 34 národností z dvadsiatich štátov sveta.

...dňa 1. júla 1968 bola podpísaná viacstranná zmluva o nešírení jadrových zbraní? A že podľa nej má štát jadrovej mocnosti len ten štát, ktorý vykonal pokusný jadrový výbuch pred 1. januárom 1967?

Do jadrového klubu tak oficiálne patria USA, Rusko, V. Británia, Francúzsko a Čína. Neskôr však atómovú bombu odkúsala aj India (1974), Pakistan (1998) a KĽDR (2006).

Adriana Mikundová

- **Banská Bystrica – Fončorda, gener. I. Gibalu:** Ing. Igor Šulaj 55 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** Gita Országhová 88 a Martin Francisci 70 rokov.
- **Banská Bystrica – Rudlová:** Paulína Kováčiková 95 a Marta Čellárová 55 rokov.
- **Banská Bystrica – Trieda SNP:** Juraj Dobrota 80 a Erika Kulfasová 75 rokov.
- **Banská Bystrica – Trieda SNP, J. Rýsa:** Vladimír Strmeň 90 rokov.
- **Bardejov 1:** Alojz Fuňák 97, Mária Krakovská 94 a Mária Leščišinová 88 rokov.
- **Bardejov 2:** Mária Holevová 94 a Ing. Ivan Hanuščák 60 rokov.
- **Bardejov 4:** Mária Butkovská 80 a Anna Hudáková 75 rokov.
- **Bernolákovo:** Terézia Varečková 80 rokov.
- **Bratislava 7:** Ladislav Graus 87, Viera Krištofičová 70, Emília Michalíková 87, Mária Silvánová 80 a Gabriela Vojtechová 65 rokov.
- **Bratislava 15:** Anna Gajdošová 95, Mária Hudecová 80, Roman Kaliský 96 a Vladimír Dulla 65 rokov.
- **Bratislava 19:** Vladimír Dobrovič 65 rokov.
- **Bratislava 20:** František Kaša 81 rokov.
- **Brezno 1:** Elena Kohútová 70, Karol Oborčok 65 a Ing. Roman Švantner 55 rokov.
- **Bzince pod Javorinou – Cetuna:** Alžbeta Gasparíková 97 rokov.
- **Cinobaňa:** Edita Podmanická 70 rokov.
- **Cígel:** Ladislav Bobok 86 rokov.
- **Čadca:** Dagmar Dvorská 87 a Ing. Ľubomír Murgaš 75 rokov.
- **Čaňa:** Anna-Mária Vargová 75 rokov.
- **Čierny Potok, arm. gen. L. Svobodu:** Helena Kožiaková 90, MUDr. Emil Gánovský 70, Marek Hriň 40, Ing. Soňa Skákalová a Ing. Veronika Rízová 30 rokov.
- **Detva:** Emília Schiretzová 86, Mikuláš Ďuriš 84, Emília Bohušová 81, Vincent Rebek 75, Elena Malčeková 75, Ján Chebeň, Jozef Uhrín a Mária Schreková 70, Emília Konôpková, Sidónia Domová a Zuzana Nagyová 65,

- Bohuslav Ilavský 55, Jarmila Hanzelová a Helena Gajdošová 50 rokov.
- **Dolný Kubín:** Marta Kyselová 92 a MUDr. Jaroslav Prokop 93 rokov.
- **Hrabské:** Katarína Čižmarová 90 rokov.
- **Hrachovo:** Jolana Lehocá 75 a Milan Vetrák 70 rokov.
- **Chmeľová:** Demeter Greňo 95 rokov.
- **Kremnica:** Valéria Adamová 96 rokov.
- **Krivé:** Viera Čičilová 55 rokov.
- **Kríže:** Vladimír Tej 70 rokov.
- **Lehota pod Vtáčnikom:** Milan Vida 80 rokov.
- **Lenartov:** Ján Macej 65 rokov.
- **Lipany:** Žofia Harďoňová 94 a Anna Trnovská-Dzúrová 89 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Mária Gajdošová 89 rokov.
- **Lučenec:** Veronika Kluková 80 rokov.
- **Marhaň:** Mária Havirová 97 rokov.
- **Medzibrod:** Bartolomej Hraško 96, Eleonóra Jančiarová a Jaroslav Prašovský 70 rokov.
- **Medzilaborce:** Andrej Savka 93 rokov.
- **Melčice – Lieskové:** Anna Srvátková 90 rokov.
- **Myjava:** Ing. Vladislav Petráš 55 rokov.
- **Nová Baňa:** Anna Andrášiková 91 rokov.
- **Nové Mesto nad Váhom, gen. Institorisa:** Štefan Pollák 86, Elena Pavlovičová 75, Daniela Krajčíková a Darina Jamborová 70 rokov.
- **Očová:** Pavel Mihál 95, Juraj Holík 81 a Dušan Hancko 70 rokov.
- **Partizánska Ľupča:** Ladislav Bencúr 70, MUDr. Anna Laciiová a Jozef Chalupka 83, Pavol Matula 55 a Miroslav Jacko 40 rokov.
- **Prašník:** Anna Reptová 65 rokov.
- **Prešov:** Ing. Jozef Blizman 65 rokov.
- **Prievidza:** Emília Stejskalová 92, Zuzana Ábelová 91 a Helena Junasová 70 rokov.
- **Poprad:** Jozef Kožuch 65 rokov.
- **Rajec:** Anna Polacová 60 rokov.
- **Revúca, gen. Viesta:** Mária Čipková 87, Július Kvetko 80 a Ján Jankovič 60 rokov.

- **Senec:** Vojtech Lacko 75 rokov.
- **Snakov:** Ján Daňko 70 rokov.
- **Snina:** Gejza Grundza 86 a Mária Petracká 81 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Veronika Basárová 75 a JUDr. František Krett 82 rokov.
- **Staré Hory:** Rozália Filipová 80 rokov.
- **Špania Dolina:** Mária Malajová 82, Júlia Bullová 80 a Elena Zemková 75 rokov.
- **Trenčín 2:** Ing. Jaroslav Kolárik 80 rokov.

- **Trenčianske Teplice:** Magdaléna Meravá 83 a Daniela Mokráňová 70 rokov.
- **Valaská:** Alžbeta Gálová 82, Lýdia Horváthová 80, Ružena Chudíková 87, Eva Krupová 45, Emília Kubove 84, Maria Kučerová 75, Jolana Švantnerová 84 a Žana Babicová 96 rokov.
- **Vráble:** Samuel Titka 20 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** Ján Kolarovič 70 rokov.
- **Zborov:** Serafina Semaneková 81 rokov.

- **Zvolen – Centrum 1:** Anna Libiaková 93 a Ing. Karol Kopálek 65 rokov.
- **Zvolen – Zlatý Potok:** Eva Hedvigyová 65 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Margita Hroncová 80 a Anna Pavlíková 70 rokov.
- **Žiar nad Hronom:** Mgr. Viktor Červeň 87, Anna Ondreičková 70, Ján Rafaelis 65 a PhDr. Marta Mergová 60 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme!

Jubileum povstaleckého kamelota

V dovolenkovom období v neznosných horúčavách dňa 14. 7. 2018 oslávil krásne životné jubileum 87 rokov majster slova a národného ducha zaslúžilý umelec (titul udelený v roku 1984), herec, scenárista, režisér, pedagóg, umelecký recitátor, štúrovec a úprimný vlastenec, ... Doc. Mgr. Art. Juraj Sarvaš.

Narodil sa v Sládkovičovej Radvani (dnes súčasť Banskej Bystrice) 14. 7. 1931 ako ôsme dieťa, ale už po smrti otca, ktorý náhle zomrel na následky zranenia v prvej svetovej vojne.

Sudičky chceli, že bol krsťený v kostole, kde pôsobil autor Maríny Andrej Sládkovič. Keď mal 10 rokov, tak ho mamička vzala na slávnostné odhalenie sochy, práve majstra pera A. Sládkoviča. Ako by mu bolo predurčené šíriť aj jeho umenie.

Hádam niet Slováka od Bratislavy, Hlbokého, Uhrovcu, Zvolena, Bystrice ...ktorý by nepoznal jeho hlas z „neďelných chvíľok poézie“, ale aj jeho tvár z niekoľkých desiatok filmov, divadelných hier a televíznych inscenácií.

Majster Juraj Sarvaš takmer

každý rok svojim majstrovstvom obdarúva aj vďačných divákov Gemera, či už v Rimavskej Sobote alebo v obci Bottovo. Jeho hlas vyvoláva pri prednese Chalúpkovej „MOR HO“ nielen zimomriavky, ale aj pocit hrdosti a spolupatričnosti k nášmu Slovensku a našim vlastenckým predkom.

V predvečer 74. výročia SNP iba podotýkam, že starší bratia majstra Juraja Sarvaša – Ján a Ondrej boli priami účastníci SNP a on sám bol 13-ročným kamelotom, ktorý predával v B. Bystrici povstalecké noviny.

Majster Juraj Sarvaš mal zavítať 14. 8. 2018 na oslavy 74. výročia SNP aj do našej obce Čierny Potok. No viróza a naliehavé pracovné povinnosti mu to neumožnili. Preto

mu, aj keď neskôr, v mene členov našej ZO SZPB armádneho generála L. Svobodu k jeho krásnemu jubileu želáme všetko najlepšie a najmä pevné sibírske zdravie, kaukazskú dlhovekosť, aby sme sa mohli z jeho umenia ešte dlho tešiť a s pôžitkom ho prijímať.

Jozef Pupaľa
predseda ZO SZPB arm. gen. L. Svobodu v Č. Potoku

Opustil nás vzácny človek

Vo veku 81 rokov nás 14. augusta 2018 po krátkej a ťažkej chorobe navždy opustil vzácny človek, predseda základnej organizácie SZPB v Petrovciach v okrese Vranov nad Topľou, Andrej Balog.

Len pred niekoľkými dňami 5. augusta 2018 sa dožil vzácného životného jubilea 81 rokov a o 9 dní nato dotýklo jeho srdce.

Funkciu predsedu ZO SZPB vykonával vyše tridsať rokov.

Pod jeho vedením sa organizácia dostala medzi najaktívnejšie v okrese, rozrástla sa z 20 na terajších 53 členov. Patril medzi hlavných organizátorov osláv SNP v Petrovciach – „Stretnutia pod Lysou“ v Slanských vrchoch, kde počas 2. svetovej vojny v lesoch nad Petrovcami mal štáb partizánsky zväzok „Čapajev“. Zaslúžil sa o vybudovanie náučného chodníka „Herlica“ s tematikou SNP so zameraním na pôsobenie partizánskeho zväzku „Čapajev“, ako aj o obnovu partizánskych bunkrov „za Harbom“ a na hore „Lysá“.

Andrej Balog bol organizátorom zájazdov pre členov ZO SZPB na pamätne miesta SNP a 2. svetovej vojny u nás i v zahraničí, ako aj besied o SNP so žiakmi miestnej základnej školy.

Dlhoročne pôsobil v historicko-dokumentačnej komisii pri ObĽV SZPB vo Vranove nad Topľou. Každoročne zabezpečoval starostlivosť o hroby partizánov, ktorí padli pri obrane obce Petrovce 7. septembra 1944, kedy fašistické nemecké vojská túto obec vypálili. Mal značný podiel aj na obnove pamätníka „Partizánske letisko Petrovce“ – národnej kultúrnej pamiatky.

Aktívne sa zapájal aj do činnosti Klubu českého pohraničia – východné Slovensko. Vyše 60 rokov bol členom a funkcionárom miestneho Dobrovoľného hasičského zboru v Petrovciach.

Za jeho aktívnu činnosť mu boli udelené najvyššie vzácné vyznamenania SZPB. Tí, ktorí ste ho poznali, uctite si jeho pamiatku minútou ticha.

Česť pamiatke Andreja Baloga!

Michal Peter, podpredseda ZO SZPB Petrovce

Navždy sme sa rozlúčili

- **Detva:** s 87 ročnou Amáliou Vreštiakovou.
- **Dobšiná:** so 72 ročným Gejzom Ivanom.
- **Piešťany:** s 90 ročným MUDr. Miroslavom Kusendom.
- **Revúca:** so 71 ročným Ing. Emilom Gočálom.

- **Slovenské Nové Mesto:** so 79 ročným Pavlom Gergeľom a 96 ročnou Máriou Takáčovou.
- **Trebišov 3:** s 51 ročnou Jirínou Záhorskou.

Česť ich nehyňúcej pamiatke!

Extrémistický film Zavrnuté svedectvá už riešia kriminalisti

Ďalším prejavom extrémizmu, ktorý smeruje až k politickým špičkám parlamentnej Kotlebovej ľS Naše Slovensko, sa už zaoberajú orgány polície.

„Národná kriminálna agentúra (NAKA) vedie trestné konanie v prípade amatérskeho videa s názvom Zavrnuté svedectvá. Vzhľadom k jeho štádiu a priebehu v súčasnosti bližšie informácie nemôžeme poskytnúť,“ potvrdil Pravde hovorca policajného prezídia Michal Slivka.

Premietanie dokumentu Zavrnuté svedectvá podporovala práve Kotlebova strana. Mediálnu pozornosť vzbudil po tom, čo mesto Poprad začiatkom augusta stiahlo súhlas uviesť ho v miestnom kine Tatran, s tým, že obsah filmu „je silne politický a názorovo nevyvážený“.

Amatérsky dokumentárny film zobrazuje život v priebehu vojnovnej Slovenskej republiky (1939–1945). V popradskom kine sa mal premietat' 8. 8. 2018.

Už tento dátum naznačil neonacistickú symboliku – dve osmičky predstavujú písmená HH (skratka pozdravu Heil Hitler). V snímke, ktorá je stále verejne dostupná na internete, respondenti opisujú Slovenské národné povstanie ako „najväčšiu sprostosť“ či „vraždu“ a „ďakujú Bohu, že ich prišli Nemci oslobodiť“. Jeden z účinkujúcich tvrdí: „Chvalabohu, že sa Tiso spojil aj s Hitlerom.“

Vo filme tiež účinkuje kontroverzný historik Martin Lacko, ktorého pre poburujúce hodnotenia tejto etapy slovenských dejín prepustili z Ústavu pamäti národa a v súčasnosti pracuje ako asistent poslankyne ľS NS Natálie Grausovej. Autorsky sa pod film podpísali Dávid Pavlík a Ján Pastuszek, pričom asistentov s rovnakými menami majú ďalší poslanci kotlebovcov Jana Nehézová a Juraj Kolesár.

Proti premietnutiu snímky sa postavila vedúca popradského kina Tatran Ľubomíra Olejárková. Mesto Poprad napokon usporiadateľom akcie zrušilo prenájom kina, čo zdôvodnilo tým, že nebolo vopred informované o zameraní filmu. „Oceňujem hrdinské aktivity ľudí a inštitúcií, ktorí sa neboja ohradiť pred snahou manipulovať verejnosť, oslavovať fašistického režimu. Zamestnankyňa kina Tatran v Poprade si zaslúži uznanie. S fašistami sa zásadne nestretáva, nerokuje a neuvolňuje sa im verejný priestor na akúkoľvek prezentáciu,“ verejne sa jej za tento počin vtedy poďakoval aj minister spravodlivosti Gábor Gál (Most-Híd).

Pravda.sk, 24. 8. 2018

Nemecký pohľad na ukrajinský fašizmus

V Európe i Amerike sa dnes dá urobiť kariéra, ak budete obviňovať Rusko zo všetkých možných hriechov. A ešte lepšie, ak k tomu pridáte zamlčovanie reálnej pravdy, resp. ak si k obvineniam vymyslíte aj čosi originálne.

Takto nejako sa na to pozerá nemecký historik a novinár Ulrich Heyden, autor dokumentárneho filmu o udalostiach z 2. mája 2014 v Odeze s názvom „Rýchly plameň“ (voľný preklad).

Nemecký novinár porovnáva súčasnú Ukrajinu s nacistickým Nemeckom v čase, keď k moci nastupoval Hitler. **Čo je to vlastne fašizmus a odkiaľ sa berie v nejakej krajine?**

Úrady spočiatku veľmi skrývajú svoju príslušnosť k fašistickej a nacistickej ideológii, lenže všetky nepohodlné médiá a niektorí novinári, ktorí na rozdiel od oficiálnej ideológie prinášajú masám objektívne slovo, pri nich končia. Mediá sa zatvárajú alebo prechádzajú do ilegality a novinári sa odstraňujú banálne fyzicky.

Takto to bolo aj s ukrajinským novinárom Olesom Buzinom, ktorého doslova popravili vedľa vchodu vlastného domu, a aj s Pavlom Šeremetom, ktorého s autom vyhodili do povetria rovno v centre mesta. V opozícii voči kyjevskej chunte boli aj iní novinári, ktorých potichučky zlikvidovali.

Prečo potichu? Jednoducho preto, lebo v západných médiách, ak sa z toho nedá obviňovať Rusko, sa takéto témy vôbec nezverejňujú. Toto je aj stav v nemeckých médiách, ktorý rozčuľuje Heydena. Ved' ani je-

den nemecký list nepísal o vraždách ukrajinských novinárov, zato všetci s penou na ústach od rána do noci písali o „otrávení“ Skripal'ovcov a o zostrenom ukrajinskými vojakmi malajzskom Boeingu nad Donbasom.

Všetci mŕtvi na Majdane 2014, ktorých kyjevská moc „určila“ za mučeníkov a za „nebeskú stotinu“, aj tak zostali v spomienkach len svojich najbližších. Ani jeden trestný prípad dodnes nedošiel do súdu a vyšetrovanie týchto vražd sa fakticky nevedie. Chunta nepotrebuje pravdu o udalostiach, ved' spojitost' s týmito vraždami majú práve tí, ktorí sú teraz pri moci. Oni vydávali priame pokyny na popravu nezbrojených ľudí a policajtov.

Keďže majdanovská verchuška nepotrebuje pravdu o odeských udalostiach z 2. mája 2014, tak mierumilovných účastníkov zhromaždenia, ktorí nesúhlasili s „výdobytkami“ Majdanu 2014, jednoducho zaživa spálili v Dome odborov v Odeze (všimnite si, že slovenské odbory k tomu ani len nepípli. Prešli to neférovým mlčaním – pozn. Bojovník.). Niektorých dorážali aj na zemi, keď sa pokúšali zachraňovať si život vyskakovaním z okien Domu odborov.

Obvinení však neboli tí fašisti, ktorí bezprostredne riadili tento masaker a pálili ľudí, ale

naopak, obvinení boli aktivisti tzv. Kulikovo poľa! No výsmech.

Ukrajinskí nacionalisti si spokojne prichádzajú na „výhodné“ súdne pojednávania a s pomocou hrozieb a nátlaku si „vyberajú“ nevyhnutné súdne rozhodnutia. Nič a nikto im nebráni marit' zasadenia poslancov, aj v regiónoch, a dosahovať im potrebné rozhodnutia. Nakoniec, čoho sa majú báť, keď si ich šéfovia zasadli do parlamentu hneď po majdane?

Vojna na Donbase je už osobitnou témou pre medzinárodný tribunál: desiatky tisíc padlých na oboch stranách, zverstvá nacionalistických príporov, únosy ľudí za výkupné, okradanie civilného obyvateľstva – to je len vrchol ľadovca ukrajinského fašizmu a nacionalizmu.

Nie je nič prekvapujúceho na tom, že obyvateľstvo Ukrajiny masovo opúšťa svoju rodnú krajinu: niekto s cieľom zárobku v EÚ a Rusku, iní utekajú v obave o život svoj a svojich blízkych. Títo sa však na Ukrajinu považujú za zradcov vlasti a za „agentov Kremľa“. Avšak z televíznych obrazoviek a rozhlasu sa Ukrajincom každodenne masovo lejú do očí a uší správy o „veľkom víťazstve majdanu na Ukrajině“.

O tomto všetkom rozpráva Nemcom Ulrich Heyden, ktorý sa za to dostal už do nemilosti doma, ale aj u úradov súčasnej fašistickej Ukrajiny.

Podľa politobzor.net, 24. 8. 2018

Z OSLÁV 74. VÝROČIA SNP

(Voľné pokračovanie aj v budúcom čísle.)

V Banskej Bystrici sa aj povyšovalo a oceňovalo

Pavol Sečkář odovzdal ocenenie „Za vernosť“ – Za významnú činnosť a presadzovanie pokrokových demokratických a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu: Vladimírovi Strmeňovi – vojnovému veteránovi, priamemu účastníkovi SNP, Gejzovi Lackovi – in memoriam – priamemu účastníkovi SNP – vyznamenanie prevzal vnuk Branislav Švigar, Ľudovítovi Kukorellimu – in memoriam – priamemu účastníkovi SNP – vyznamenanie prevzala neter Marta Kukorelliiová, Marcele Kaliskej, učiteľke – pochádza z vypálenej obce Kalište, Borisovi Hanuščákovi – primátorovi mesta Bardejov a Michalovi Kopkovi – dlhoročnému úspešnému predsedovi ObľV SZPB v Poprade.

Pocty aj od prezidenta SR A. Kisku sa dostalo mjr. Ľudovítovi Kukorellimu jeho mimoriadnym menovaním za generála in memoriam. Žiaľ, ochranka nám neumožnila získať fotografiu z preberania tejto pocty jeho neterou. Zato sme si ju vyfotili spolu s dnešnými Čapajevcami.

Kde bolo, tam bolo...

Jedného dňa prišiel k holičovi záhradník, aby sa dal ostrihať. Keď bol hotový, opýtal sa, koľko platí...

Holič mu odpovedal: – Tento týždeň slúžim spoluobčanom a teda si nemôžem vziať žiadne peniaze.

Záhradník sa poďakoval a odišiel. Keď holič na druhý deň ráno otváral svoju prevádzku, našiel tam 12 ruží s poďakovaním.

Na ďalší deň prišiel k holičovi pekár, aby sa dal ostrihať. Lenže po jeho ostrihaní sa opakovalo to isté.

– Slúžim tento týždeň spoluobčanom a teda nemôžem pripustiť, aby som dostal zaplate-

né, vysvetlil holič aj pekárovi. Pekár sa potešil a tiež odišiel.

Na ďalší deň ráno holič zbadal pri dverách vrecúško s dvadsiatimi do zlata upečenými žemličkami a pri nich ďakovný text.

Ešte v ten istý deň sa prišiel ostrihať ďalší zákazník, poslanec parlamentu. Aj on chcel platiť, ale aj on bol rovnako odmietnutý: – Tento týždeň

slúžim spoluobčanom a tak si vôbec nezoberiem peniaze.

Aj poslanec sa poďakoval a odkráčal v povznesenej nálade.

Na budúce ráno, v momente, ako holič otváral prevádzku, zbadal pred ňou 12 poslancov a všetci sa žiadali zadarmo ostrihať.

Poznámka: Táto poučná historika sa už dlhší čas šíri našim internetom. S dodatkom: „Milí priatelia, toto je „púha“ ilustrácia základného rozdielu medzi obyčajnými občanmi a zákonodarcami, ktorých sme si sami zvolili.“

ZRNKÁ HUMORU

Dôchodcovské

– Dedko, nechcete si sadnúť?
– Mladý muž ďakujem, nie.
Cestujem len jednu zástavku.
– Len si sadnite, nie ste totiž v autobuse, ale v čakárni.

* * *
Babička rozpráva vnukovi rozprávku:
– Šípková Ruženka spala a spala ...
– A nepýtaj sa, Janko, s kým pretože to by som aj ja rada vedela.

* * *
Ako sa hovorí ľudom, ktorí nejedia mäso?
No, predsa dôchodcovia.
* * *
Príde babka po dlhej dobe k lekárovi a doktor sa jej spýta:
– Babička, prečo ste u nás tak

dlho neboli?
– Žiaľ, bola som chorá, pán doktor...

* * *
– Pán doktor, niečo so mnou nie je v poriadku. Stále sa obzerám za mladými dievčatami.
– To je predsa prirodzené, upokojuje osemdesiatnika psychiater.
– Lenže, ja si nemôžem spomenúť prečo!

* * *
Manželská výmena názorov:
– Bola som slepá a hluchá, keď som sa za teba vydala.
– Aspoň vidíš z akých ťažkých chorôb som ťa vyliečil.

* * *
Lenivý muž neexistuje.
Odpocíva pred prácou alebo po nej.

– Vymodlila som si dobrého muža.
...on sa nemodlil, tak má čo dostal.

* * *
Hovorí sa, že žena, na rozdiel od muža, môže robiť viacero vecí naraz.
Tak prečo sa nemôže milovať keď ju boli hlava?

* * *
Každá žena vie čarovať.
Zo svojich chýb urobí tvoje.

* * *
Ženy v plavkách majú 95 percent tela odhalené.
Muži sú však natoľko slušní, že sa dívajú len na zahalené časti tela.

CICERO: NIJAKÁ MOC...

(dokončenie v tajničke)

pomôcky: ARAN, EJA, LENDAK, LEONOV	typ ruských lietadiel	Majstrovstvá Európy (skr.)	klúč na prenos počítačových dát	malé dodávkové auto	ruský kozmonaut	opica	džoba	získa peniaze za prácu	nízky múr nad rímsou	vyčníkajúca divadelná umelkyňa	odsekol
Akadémia múzických umení (skr.)			MPZ Poljska prehra v šachu			zozadu					
1. časť tajničky						2. časť tajničky					
	zákop	druh ošípanej poučenia				dlhá srst na šiji prejdenie jazdou					
kypri pluhom			náš národný park podtatranská obec				montovný dom ženské meno				
usadenina roztoku				nutnosť synovi synovia						jalový	symbol zmyselnosti
šaty				úprimní rieka v Indii						post-skriptum špica	
žena bez pohlavnej skúsenosti					ruská rieka prezývka Eisenhowera			pohla otázka na spôsob			
	značka voltampéra	vyháňala chem. zn. india						vyhnutý kočovník plošná miera			
3. časť tajničky											
patriace Anke					podomový opravár plechového riadu						

Správne vylúštenie tajničky z č. 15/16 znie: **velkí muži vždy šetrili časom.** Knihu posielame **Edite Štefanidesovej z Banskej Bystrice.**

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: **Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.**

HISTORICKÝ KALENDÁR

9. september 1944 – Reorganizácia povstaleckej 1. čs. armády. Zrušené dve vojenské obranné oblasti a vytvorených šesť taktických skupín a letecká skupina.

9. september 1944 – Prvý deň bojov 1. čs. armádneho zboru vo Východokarpatskej operácii. Zlý prieskum a slabé velenie spôsobili, že dve brigády sa dostali do sústredenej delostreleckej paľby a niesli veľké straty – 611 vojakov.

I. S. Konev na základe toho, hoci nemal také kompetencie, vymenil veliteľa zboru. Londýn to následne schválil.

12. september 1939 – V Paríži vzniká z Čs. vojenskej kancelárie Čs. vojenská misia s úlohou formovať čs. vojenské jednotky v zahraničí.

12. september 1944 – SNR zriaďuje Radu na obranu Slovenska.

13. september 1939 – Pri Tarnopole v Poľsku zasiahla do bojov proti Nemcom 1. čs. légia pod vedením pplk. Ludvíka Svobodu.

13. september 1944 – Sovietska vláda rozhodla, že na požiadanie 1. čs. armády prepraví lietadlami na Slovensko 2. čs. paradesanťnú brigádu v ZSSR s celou výzbrojou a výstrojom.

14. september 1944 – Bojová skupina SS Schill dobyla Prievidzu a ohrozila obrancov Turca z juhu. Predtým jej 10 dní trvalo kým sa prebojovala z Topoľčan po Nováky.

Sústavný nemecký tlak z južného smeru do Turca si napokon dňa 21. septembra 1944 vynútil povstalecký ústup z Turca.

14. september 1994 – Na cintorín v Slávičom údolí v Bratislave sú premiestnené pozostatky slovenského pilota v službách RAF generála in memoriam Otta Smika. Zahynul 28. novembra 1944.

16. september 1939 – Predstavitel' KSČ v Londýne predložil E. Benešovi návrh na vytvorenie zahraničnej armády.

16. september 1944 – V B. Bystrici je zriadený Hlavný štáb partizánskych oddielov na Slovensku. Jeho veliteľom sa stal Karol Šmidke.

17. september 1944 – Na povstalecké územie priletel 1. čs. samostatný stíhací letecký pluk v ZSSR, ktorý sa začlenil do organizácie povstaleckého letectva. Išlo o všetkých 22 lietadiel vo dvoch perutiach.

17. 9. až 25. 10. 1944 – Presun 2. paradasantnej brigády na pomoc SNP. Zabezpečil ho 5. zbor diaľkového letectva (1 855 osôb, vyše 360 ton materiálu). Na spätnú cestu vzal 784 ranených a 12 ton nákladu.

18. september 1944 – Letci 1. čs. stíhacieho pluku v ZSSR úspešne zaútočili na piešťanské letisko, z ktorého nemeckí letci ohrozovali povstalecké jednotky. Na zemi zničili 6 lietadiel.

19. september 1936 – Piešťanský zjazd HŠLS vydáva manifest, v ktorom sa SES otvorene stavia za nemecký nacizmus a taliansky fašizmus.

19. september 1938 – Veľká Británia a Francúzsko vyzvali čs. vládu aby odstúpila pohraničné oblasti Nemecku, v ktorých žije viac ako 50 percent Nemcov.

20. september 1944 – Mladí radikáli HŠLS odovzdali prezidentovi J. Tisovi memorandum s návrhmi na reorganizáciu politického systému SR. Vysokých funkcionárov HŠLS obvinili zo zodpovednosti za krízu v spoločnosti.

20. až 21. septembra 1938 – Anglicko a Francúzsko postavili pred ČSR ultimátum, vyhlásiac, že ak nesplní Hitlerove požiadavky a pokúsi sa brániť Tretej ríši s podporou ZSSR, tak všetok kolektívny Západ (vrátane nacistov) vyhlásia proti Československu a Sovietskemu zväzu „krížovú výpravu“.

21. september 1938 – Ludový komisár zahraničných vecí ZSSR Litvinov vyhlasuje na zasadnutí Spoločnosti národov, že Sovietsky zväz je ochotný poskytnúť Československu okamžitú a účinnú pomoc.

V dňoch Mnichova vyjadřila sovietská vláda ochotu prísť Československu na pomoc dokonca aj bez účasti Francúzska, ak sa Československo bude samo hájiť a požiada o pomoc.

21. september 1944 – 20. septembra prekročili väčšie sovietske jednotky horského streleckého zboru Andreja Vedenina karpatský hrebeň a 21. septembra oslobodzujú prvú obec na Slovensku – Kalinov.

21. september 1944 – Rozkazom Hlavného veliteľa HG boli vytvorené Pohotovostné oddiely Hlinkovej grady (POHG).

22. september 2016 – Za účasti niekoľkých stoviek českých vlastencov bol na južnom okraji Plzne odhalený trojmetrový pamätník občanov Československa, vyhnaných v roku 1938 z českého pohraničia. Padlo pritom vyše sto vlastencov a vyše 200 ich bolo zranených. Celkové straty československej armády ešte v dobe mieru pred zavedením protektorátu činili okolo 600 obetí z nevyhlásenej vojny a nedopočítaných civilných obetí bolo okolo dvoch stovák.

Nemecký landsmanschaft za tento pamätník Čechov pokáral.

Pri tvorbe Česko-nemeckej deklarácie v roku 1992 sa zrejme „nedopatrením“ nahradil výraz transfer – odsun slovom vyhnanie a českí (nevzdelaní alebo kúpení) politici to podpísali.